JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1859. Zaturdag, 3 September, N°. 71.

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij LE ROY & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn., voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pypenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... ƒ 12,50.
„ „ „ „ *Java* .... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen* .... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland* .... „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt des Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

ERRATUM.

In ons vorig No. staat:

Bevorderd:

Tot ritmeester, de eerste luitenant *J. Rodenkamp*, lees: *J. Somp*.

Civiel Departement.

Door de hieronder genoemde autoriteiten zijn de volgende benoemingen genomen.

Door den Directeur der burgerlijke openbare werken, gedurende de maanden Julij en Augustus 1859.

Benoemd:

Tot élève-opzigters H. J. N. Poth, zonder beroep, te Samarang en F. J. Kroese, timmerman (daglooner) bij het vak van scheepsbouw op het marine établissement te Soerabaija; met aanwijzing aan eerstgenoemde van Padang en aan laatstgenoemde van de hoofdplaats Soerabaija tot standplaats.

Door den Directeur der Cultures, gedurende de maand Julij 1859.

Wedergeplaatst:

Als opziener der 2de klasse bij de indigo-cultuur J. L. E. Ham; wordende hij ter beschikking gesteld van den resident van Banjoewangi.

Door den ambtenaar belast met de leiding der dienst van de Gouvernements telegrafen in Nederlandsch-Indië, gedurende de maanden Julij en Augustus 1859.

Benoemd:

Tot leerling-telegrafisten:

Bij het telegraaf-kantoor te Weltevreden, F. A. Hemmelman en C. J. P. P. A. Musquetier.

Bij het telegraaf-kantoor te Soerabaija, D. C. Vrieze en J. P. Koster.

Tot chef van het telegraaf-kantoor te Samarang, de telegrafist A. Webb; chef van het telegraaf-kantoor te Magelang, ... chef van het telegraaf-kantoor te Bandong, de telegrafist H. van Goeel, chef van het telegraaf-kantoor te Kediri.

Tot chef van het telegraaf-kantoor te Kediri, de telegrafist P. J. van Kampen te Soerabaija.

Ontheven:

Eervol, de telegrafist C. C. F. Reents, als chef van het telegraafkantoor te Samarang.

Eervol, de telegrafist A. J. W. de Jongh Swemer, van het beheer en de administratie van het algemeen magazijn.

Geplaatst:

Bij het telegraaf-kantoor te Samarang, de telegrafist A. J. W. de Jongh Swemer.

Opgedragen:

Het beheer en de administratie van het algemeen magazijn, aan den telegrafist C. C. F. Reenst.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de leerling-telegrafist A. P. A. de Graaff te Soerabaija.

Overgeplaatst:

Van Tjilatjap, de leerling-telegrafist G. F. W. C. Schmidt te Bandong.

Van Bandong, de leerling-telegrafist A. A. Bier te Weltevreden.

Van Cheribon, de leerling-telegrafist A. H. Haldert te Batavia.

Van Batavia, de leerling-telegrafist H. Simons, te Pekalongan.

Van Pekalongan, de leerling-telegrafist C. Veerman te Cheribon.

Van Soerabaija, de leerling-telegrafist B. Eppele te Samarang.

Door den chef van het beheer over de Gouvernements schoeners en kruisbooten, gedurende de maand Augustus 1859:

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, de 1ste stuurman F. van der Leeuw.

Benoemd:

Tot tweede stuurlieden, de derde stuurlieden J. C. Asman en N. E. Schelteтa.

Door den Resident der Preanger-regentschappen, gedurende de maand Julij 1859:

Tot zoutverkoopпakhuismeester te Garoet, de gewezen klerk op het assistent-residentie-kantoor te Bandong, J. C. Brugman.

Door den Gouverneur der Moluksche Eilanden, gedurende de maand Junij:

Benoemd:

Tot commies te Haroekoe, de klerk bij het beheer der pakhuizen te Amboina, H. O. Rijkschroeff.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot machinist bij een der onderdeelen van het marine-etablissement te Soerabaija, H. Verhoef, gewezen vuurstoker der eerste klasse bij de Nederlandsche marine.

Schutterijen, enz.

BIJ DEN BARISSAN TE PAMAKASSAN (MADURA),
BIJ DEN GROOTEN STAF.

Benoemd:

Tot majoor commandant, de kapitein der infanterie Radhen Ario Mangkoe Koesoemo.

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Ontslagen:

Eervol, de kapitein Radhen Pandjie Broto Asmoro.

Eervol, wegens ziekte, de eerste luitenant Kiahie Wiera Troena.

Bevorderd:

Tot kapitein, de eerste luitenant der artillerie Radhen Ario Proto Koesoemo, en de eerste luitenant-adjudant Kiahie Wangsa Maroeta.

Tot eerste luitenant ... Radhen Ario Santro Negoro.

Tot eerste luitenant, de tweede luitenant Kiahie Mas Djaija Patie.

Benoemd:

Tot tweede luitenants, de sergeant volontair Radhen Ario Teedjo Winotto, en de fourier volontair Radhen Kromo Wiedjoijo.

BIJ HET WAPEN DER ARTILLERIE,

Bevorderd:

Tot eersten luitenant-commandant, de tweede luitenant Kiahie Kertie Troena.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, de sergeant volontair Radhen Soerio Admodjo.

ADVERTENTIEN.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 31 Augustus tot en met den 2 September.

HOTEL DER NEDERLANDEN. ... Eysinga, van Soerabaija. ... Niedfeld, van Idem. — ... Grevelink, van Idem.

MARINE HOTEL. ... Hupert en familie, van Amsterdam. — Mejufvrouw Bettenink, van Idem. — C. M. Bervorts, van Onrust. — P. H. E. Mellinck, van Bombay. — J. A. Ballot, van Hongkong. — ... Sutens, van Amsterdam. — C. Wilmer, van Batavia.

HOTEL WILLEM II. Thomas Hallez, van Glasgow. — Van Straaten, van Batavia. — Mevrouw van Straaten, van Idem. —

JAVA HOTEL. A. Bade, van Samarang. — J. H. Le Pique en familie van Idem. — G. Hayes, van Soerabaija. — C. van der Burg, van Samarang. — Forrest, van Soerabaija. — J. H. Willenbrink, van Rotterdam. — D. L. Immink en Echtgenoote, van King George Sound. — W. van Aalburg, van Tagal — J. J. Lorin, van Idem. — C. N. Jayne van Nieuw York. — B. Berry, van Boston. — F. F. Janssen, van de Reede.

GRAAF SARJEDO. (*Slot*)

Maar de afgevaardigden van den grooten Mogol hadden hem niet vermoord, want acht dagen na het vertrek van den graaf van Suratte kwam een bode van dezen in het landhuis en bragt aan den hofstoet des vicekonings de lacomieke boodschap, dat de edellieden en paadjes, de cavaliers en lakkeijen, de Jezuïten, kooplieden en courtisanes maar niet langer op den onderkoning graaf de Sarjedo wachten moesten, daar zijne zaken 't hem onmogelijk maakten, zoo spoedig weder terug te keeren.

Een panische schrik overviel allen. Men drong thans met razende drift in de vertrekken van den graaf, voor welker deuren men tot hiertoe eerbiedig de wacht had gehouden. Men wilde zich overtuigen, of alleen de onderkoning, maar misschien ook zijne schatten verdwenen waren, of hij dat kistje van ebbenhout, waarin hij, naar men wist, zijne brillanten en kostbaarheden bewaarde, toevallig ook meegenomen had. Men doorzocht alle vertrekken, alle hoeken, — nergens een spoor van het kistje, nergens een spoor van al de ontelbare sommen, welke men den onderkoning als offer der liefdegaven gebragt had. Hij was, gelijk gezegd is, zijn wijs geweest, om te Suratte al zijn gemunt geld in diamanten om te zetten, en de witte olifant, die met razende snelheid over de steppe op de zeekust aanhield, zwoegde niet onder zijn last, alhoewel hij den onderkoning en den paadje, Ino droeg, met buitendien nog dat kistje van ebbenhout dat tot den rand met prachtig flonkerende diamanten en edelgesteenten was opgevuld.

De edellieden en handelaars, die thans eerst begonnen na te cijferen, hoeveel zij aan graaf Sarjedo van hun te veel hadden afgestaan, en tot de slotsom geraakten, dat hij althans eene som van twee millioen ponden sterling aan diamanten, goud en kostbaarheden opgehaald had, die allen zwoeren den valschen graaf de Sarjedo eene gloeijende wraak. Aan wien echter zouden zij die koelen? Niemand wist waar hij gestoven of gevlogen was en, in spijt van alle nasporingen, kon men nergens een spoor van hem ontdekken. Hij was en bleef verdwenen, en niettegenstaande al hun wraakdorst en al hun woede moesten de talrijke bedrogenen toch besluiten, naar huis terug te keeren, een weinigje ondervinding rijker, maar vrij wat armer aan edelgesteenten en goud.

Dellon verhaalt, door Daman gansche troepen van deze edellieden te hebben zien komen, die eenige maanden lang de eer hadden genoten van zich onder den hofstoet van den onderkoning te scharen en die thans naar hunne villa's en plantaadjes terugkeerden, om daar hunne schaamte en hunne woede te verbergen en zich te ontrekken aan de bespotting van het volk, dat zijne eigene misleiding spoedig vergat en luttel spijt betoonde over zijne geestvervoering, die het weinig meer dan eenige juichkreten en vivats gekost had, terwijl de adel en de koopmanschap daarvoor met millioenen hadden moeten boeten.

Maar wat is dan toch wel uit don Alcamar Centuros y Cavallos geworden? Waar is hij beland, nadat hij het vervallen paleis te Lissabon met zijne gemalin donna Ines en den in een paadje herschapen bedelaar Antonio verlaten heeft?

Wat is uit hem geworden, sedert hij zijne gouden keten en den fluweelen mantel niet meer draagt?

Daar is hij! Daar in dat schitterend paleis van de voorstad Saint Germain te Parijs wandelt hij door de prachtig versierde zalen, monstert hier en daar, of alles overeenkomstig zijn smaak is, en keurt met een voornamen en vlugtigen blik de met goud overladen liverei der talrijke huisbedienden, die heden in zijne dienst zijn getreden. Immers, gij moet weten, de graaf heeft zijn paleis, tot welks inrigting hij maanden noodig had, heden eerst betrokken en de huishofmeester heeft het talrijk dienstpersoneel daareven eerst aan zijn doorluchtigen meester voorgesteld.

De graaf Alcamar Centuros y Cavallos stapt fier en met opgerigten hoofde door de rij der glansrijke zalen, en bij het zien der kostbare tapijten, der met honderd waskaarsen prijkende lusters van bergkristal, der groote venetiaansche spiegels, der vergulde meubels, kortom

BEKENDMAKING.

Naar aanleiding van de door de hieronder genoemde personen aan Zijne Majesteit den Koning aangeboden rekesten, strekkende om als Nederlander te worden genaturaliseerd, zijn dezer dagen van den Minister van Koloniën ontvangen, en aan de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur, ter uitreiking aan de belanghebbenden, toegezonden, de, krachtens de wetten van 21 Junij (Nederlandsche staatsbladen no. 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67 en 68) verleende brieven van naturalisatie, ten behoeve van:

David Cowan,
Otto Emil Heijdorn,
Minos Gregorij Joakim.
Johan Aganoon,
Aganoor Petrus Aganoor,
Frausz Ludwig Kniffler,
Eleazar Gregorij Gasper,
Mauer Neumann,
George Wilhelm von Ende,
Bernard Joseph Berne,
Georg Carl Friedrich Mathieu en
Friedrich Engelken,

Met verwijzing naar het besluit van 19 Julij 1854, no. 5. (staatsblad no. 56) worden belanghebbenden ten overvloede bij deze herinnerd aan de bepalingen van art. 9 der wet van 28 Julij 1850 (Nederl. staatsblad no. 44) volgens welke:

(Alinea 1) het genot der regten, door de naturalisatie verkregen, aanvangt, zoodra:

de wet, waarbij zij verleend is, van verbindende kracht is geworden,

en de genaturaliseerde aan het bestuur zijner woonplaats, de geregisteerde brieven van naturalisatie vertoond — de (hetzij in persoon of bij authentieken gemagtigde) de verklaring afgelegd heeft, dat hij de naturalisatie aanneemt;

(Alinea 3) de naturalisatie vervalt, indien de aanneming niet binnen zes maanden heeft plaats gehad, nadat de wet, die haar verleend heeft, van verbindende kracht is geworden, — dat is: binnen zes maanden volgende op den twintigsten dag, na de dagteekening van het staatsblad, waarin de wet is geplaatst.

Aan belanghebbenden wordt mitsdien aanbevolen, om zich ten spoedigste bij het hoofd van gewestelijk bestuur hunner woonplaats te vervoegen, ter voorkoming dat de bij de wet gestelde termijn verloope, en de naturalisatie vervalle.

BATAVIA, *den* 1*sten September* 1859.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Advertentiën.

Getrouwd:
G. BARON VAN UTENHOVEN,
Officier der Kavallerie,
met
W. C. E. M. SMITS.
CHERIBON, 20 Augustus 1859
Eenige kennisgave. (2744)

Getrouwd:
G. F. VAN HULS,
1ste Luitenant der Infanterie,
en
A. J. C. FILET.
SAMARANG, 24 Augustus 1859 (2743)

Died, at Malang on the 18th August 1859, mr. *Richard Melbourn,* of BATAVIA, aged 52 years.
(2740)

Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON, *E. Schlichter,* geliefde echtgenoote van
M. F. REMMERS.
SAMARANG, 25 Augustus 1859. (2742)

Bevallen van eene DOCHTER, *H. L. C. van Haeften. de Paulij.*
BATAVIA, 25 Augustus 1859. (2730)

Op den 26sten dezer overleed te *Oenarang,* tot onze bittere droefheid ons oudste zoontje *Hendrik Diederich,* in den ouderdom van vijf jaren.
J. H. DE GROOT,
H. DE GROOT,
Borneman.
SAMARANG, 30 Augustus 1859. (2794)

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 5 September 1859,
op het Heemradenplein,
door
JOHN PRYCE & CO., (2756)
à 2 pCt. Vendusalaris,
van groote en kleine
Djattiehouten Balken.

VENDUTIE
wegens vertrek,
op Maandag den 5 September 1859,
voor de woning van den WelEdG. Heer A. E. V. de Ficquelmont, Kapt. der Infanterie, op Weltevreden bij het Monument, door
GEBS. VEIT.
Van een' netten inboedel bestaande uit: Canapés, Stoelen, Consoles, Kleederkasten, Dispens Kasten, Ledikanten, Tafels, Spiegels, Schilderijen, Engelsche Hanglampen, Moderateurs, Glas- en Krijstalwerk, Porceleinen Eet- en Thee Serviezen, eene fraaije collectie bloemen, Wagen, Bendie en goedloopende Paarden. (2750)

VENDUTIE
Dingsdag, 6 September 1859,
à 4 pCt. Vendusalaris.
voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van
diverse beschadigde Lijnwaden,
ENGELSCHE ZADELS, TUIGEN,
een factuur bijzonder fraaije
Engelsche MESSEN, SCHAREN, TAFELMESSEN, SCHEERMESSEN.
voorts nog:
PROVISIEN, DRANKEN,
BRILLANTEN en DIAMANTEN, enz.
(2748)

OP DE VENDUTIE
van den 6den September 1859,
zal worden verkocht:

B v L & C. 746. 749. 751. 752. 4 kisten à 50 stuks 5/4 Kalikots.
» 756/64. 9 » » » » 6/4 »
» 770— 1 » » » » »
Madapolams.

van Amst. door Zeewater beschadigd aangebragt met de *Johannes Christiaan,* kapt. C. van Heemstede Obelt.

AZ GB 3 & 6. 2 Balen à 25 stuks ongebleekte Tean.
» 336 & 338. 2 Kisten » 50 » 7/4. Madapolams.
» 366.— 1 Kist » 50 » 6/4. ruwe Calicots.
» 381.— 1 » » 50 » 7/4 »
min of meer beschadigd

en een Factuur Engelsch IJzerwerk bestaande uit:
Tuinscharen, Schaven en Bijlen en Sloten.
en **M WD K.** 74. 1 Kist à 320 stuks Sarongs.
(2805) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE
Dingsdag den 6den September 1859,
ten huize van den heer
VAN STRAATEN,
OP DEN WEG NAAR TANABANG, DOOR
J. Speet,
van een' netten en geheel nieuwen inboedel, bestaande in
Wagens,
waarbij een fraai
HANDWAGENTJE,
voor één of twee PAARDEN en eene nieuwe
BENDIJ. WAGEN- EN WAGENPAARDEN,
LAMPEN, SPIEGELS, LEDIKANTEN, KASTEN, TAFELS en een MAHONIJHOUTEN SCHRIJFTAFEL. (2800)

VENDUTIE
Op DONDERDAG, 8 SEPTEMBER 1859
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van
Glas- en Aardewerk,
Chinesche Martavanen, IJzerwerk, Hangstolpen
Engelsche Hemden,
Tafel- en Servetgoed, Handdoekgoed,
supra fijn wit katoen van het echte merk **S. O.**
Barège dames Kleeden.
350 Riem Propatria PAPIER.
100 kistjes old CHAMPAGNE COGNAC.
100 vaatjes puike BOTER.
10 vaten » » elk inh. 80 pd
(2796)

VENDUTIE
wegens vertrek op Donderdag 8 September, ten huize van den WeldEdG. Heer
AUGUST MUHLNICKEL
op Kebon-Sierie,
door
GEBROEDERS VEIT,
van een' goed onderhouden inboedel bestaande uit Canapés, Stoelen, Kasten, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Glas- en Aardewerk Wagen, Bendie en goedloopende Paarden. (278

OP DE VENDUTIE
van DONDERDAG 8 dezer,
zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:
ca. 1000 Balen
KOFFIJ,
af komstig van het gestrande Schip **Hoop van Capelle.**
(2797) GEBR. ROSELJE EN Co.

Donderdag-avond aanstaande,
zullen LANGE EN Co. in de Harmonie verkoopen:
Eene fraaije Verzameling
BOEKWERKEN,
ALSMEDE:
Eene uitgezochte collectie
PIANO-MUZIEK,
voor het meerendeel bestaande uit partitien van de meest bekende Opéra's, als Lucie, la Favorite. la Fille du Regiment, Fra Diavolo, Zampa, la Juive, le Barbier etc.

Catalogus op aanvrage verkrijgbaar.

De boeken, enz. liggen van af Woensdag ochtend te bezien.
(2787)

VENDUTIE
Op Maandag den 12 September aanstaande, zal de ondergeteekende op last van zijne Principalen voor zijn Commissie Huis publiek aan de meestbiedende verkoopen:
Een Factuur:
in Holland geslepen en gezetten
Diamanten en Brillanten,
bestaande in een groot getal voorwerpen welke zelden alhier in den handel voorkomen.
De voornaamste artikelen zijn, als:

1 **RING** met een fraaijen **Brilliant** van $5^{3}/_{16}$ karaat à Jour gezet
2 stel ieder van **18 Brillanten knoopen.**
5 » » » **18 Diamanten** »
1 » » » **18 Turquoises.**
1 » » » **18 Diamanten omzet met robijnen.**
12 paar **Brillanten Oorknoppen** à Jour gezet.
1 ongezette **Smaragd** van $21^{7}/_{8}$ karaat.
2 **Brillanten Oorknoppen** ***als*** **Giwangs** gezet van circa 11 karaat, buitengewoon fraai, zonder fouten, rond van vorm en van het eerste water.
1 **Ring** met zwarte Diamant *(Intang Boentot)*
6 **Reaal Platina.**
1 **Brillant kruis** met 11 groote **witte Brillanten.**
1 **Diamant** » » 11 » » **Diamanten.**
en eene menigte andere voorwerpen, te veel om te detailleeren.

Drie dagen vóór de veiling zijn al de goederen voor een ieder te bezigtigen, het geheel bestaande uit 179 koopen welke allen genommerd zijn.
(2766) J. SPEET.

---

van al de heerlijkheden van dit paleis, dat zijn paleis is, vliegt een fijn spotachtig lachje over zijn edel gelaat.

Thans echter, nu hij eindelijk in het boudoir zijner gemalin treedt, en deze, in zijde en fluweel en overladen met diamanten, hem te gemoet komt snellen, nu verdwijnt dit spotachtig lachje en zijne trekken nemen eene ernstige uitdrukking aan.

— »Donna Ines de Mendoza," zegt hij, heb ik mijn woord gehouden? Ik beloofde u eene glansrijke toekomst en een schaar van dienaren, ik beloofde u brillanten en rijke equipages, ik beloofde u een paleis, dat zoo fraai en prachtig zijn zou, als eens het paleis mijner voorvaders is geweest. Donna Ines de Mendoza, heb ik mijn woord gehouden?"

Zij vlijde zich zacht in zijne armen en glimlachte hem door tranen toe.

— »Gij hebt uw woord gehouden, don Alcamar, maar hoeveel angst en doodsnood, hoe veel misleiding en bedrog was noodig, om tot dit doel te geraken.

Don Alcamar lachte. »'t Was een vrolijke vastenavondsklucht," zeide hij »anders niet! De herinnering daaraan zal mij mijn leven lang verlustigen en als gij mij eens somber of mistroostig ziet, donna Ines, hebt gij mij slechts stilletjes »graaf de Sarjedo" te noemen, en ik zal weer lagchen en vrolijk zijn, en mogt ik eens dwaas genoeg wezen, om aan de huldebetooningen en vleijerijen der menschen te gelooven en mij in te beelden, dat de wereld in mij mijn persoon en niet enkel mijn geld acht, dan moet gij mij ook maar weer zoetjes: »graaf de Sarjedo" noemen, en ik zal weten, wat ik van die pluimstrijkers te denken heb en mij door hunne bedriegelijke woorden het hoofd niet op hol laten brengen. De wereld is een jammerlijk, erbarmelijk ding, donna Ines; men doet wijs, ze te verachten en onder den voet te brengen, als men de magt daartoe heeft. Dat heb ik gedaan. Ik heb de dwazen met hunne eigen dwaasheid bestreden, de hebzuchtigen en geldgierigen met hunne eigene zelf- en baatzucht gestraft. Zie niet donker en bedrukt, donna Ines! Geen tranen en geen bloed, geen zuchten der armen kleven aan onze schatten. Wij hebben slechts genomen van den overvloed der dwaze rijken, die waanden uit liefde te geven, terwijl zij toch slechts een gouden lokaas uitwierpen, om des te rijker visch op te halen. Waarlijk donna Ines, die op de dwaasheid der menschen bouwt, kan staat maken op een rijken oogst. Zie die dwazen, hoe zij deden! Den bedelenden don Alcamar zouden zij geen reaal gegeven hebben, maar voor den schitterenden graaf de Sarjedo hadden zij volgaarne millioenen schats over. — Kom, donna Ines, droog uwe schoone oogen af en kom meê in de danszaal, want de rijtuigen rollen al en heel de hooge adel van Frankrijk vereenigt zich op het bal van graaf Alcamar Centuros y Cavallos."

(Redactie.)

VENDUTIE

Op Vrijdag, den 9den September 1859, door het Commissiehuis van ABEELEN, DENNISON & CO. pulke Boter, Wagen en Bendij Leidsels en zonder reserve: partij Zeildoek, Lijnwaden, etc. voorts groote Scheeps Kombuis Compleet, ...kers, Kettingen, Touwwerk, Blokken en ...loopte Houtwerken van het schip Prinses ...hia.

(2795)

HOUT-VENDUTIE

Op Vrijdag, 9 September, op het Heemradenplein, door CASSALETTE & CO. van

Balken, Dolken, Ribben, PLANKEN EN KROMHOUTEN.

(2809)

BOEKEN VENDUTIE

Dingsdag den 13 September a. s., des avonds ten $7^1/_2$ ure. in de HARMONIE, van eene belangrijke Verzameling ...llandsche, Fransche, Engelsche en Latijnsche

BOEKWERKEN,

waaronder over: ...chiedenis, Taal-, Land- en Volkenkunde Nederlandsch-Indië, Aardrijkskunde, ...thuishoudkunde, Brochures over N. I., ...atuur-, Wis- en Sterrekunde, Schei-...kunde, Mineralogie, Geologie, Zoölo-gie, Ontleed- en Natuurkunde van den Mensch, Ziekte- en Heelkunde, enz., enz.

Catalogus zal tijdig verspreid worden.

H. M. VAN DORP.

Op een nader te bepalen dag, zal te Cheribon

VENDUTIE

worden gehouden van diverse fraaije

MEUBELEN

Een stuk Grond,

...gen aan den grooten weg van Tangkil. ...adere informatiën te bekomen bij

(2808) BLOK & RUZETTE.

S.

ROOKVLEESCH.

VAN RIET EN TER GOUW.

Bijzonder fraaije en groote

SPEELDOOZEN

JOHN PRYCE & Co.

Verkrijgbaar Woensdags en Zaturdags

RUNDVLEESCH,

..., het Amst... bij de Wed. VRIJBAG in de ...Kotapar achter het Hospitaal te Weltevreden.

(2785)

PALEMBANGSCHE

...en Luijaard Stoelen.

Ontvangen bij

(2801) VAN RIET EN TER GOUW.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK,

op Woensdag a. s., den 7den September, des avonds van 8 tot $10^1/_2$ ure.

Toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames.

Namens de Directie:
De Secretaris,

(2788) E. JEEKEL.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

THÉ-DANSANT

Op Zaturdag den 10den September.

Namens de Directie.
De Secretaris,

(2768) BRUGMAN.

TOKO RIJSWIJK.

Per laatste schepen ontvangen:

HAMMEN, BOTER *van der Leeuw*, Rookvleesch, gerookte Ossen Haz en in blik, gerookte Tongen per stuk en per vaatje, gerookte Worst in vaatjes, Rolpens, gesorteerde en enkele Koeken, Heiligmaker, Janhagel, Snetlaagjes, Banket en Suikerwerk, Hollandsche, Fransche, Engelsche, Deensche en Lubecksche Groenten en Vleesch in blik.

Haantjes, Valken en Engelsch

BIER,

CHAMPAGNE CLICQOUT en JAQUERON, *Fransche roode en witte*

WIJNEN,

in soorten.

RHIJNWIJN, op heele en halve flesschen, Likeuren van Foekink, ... PENDULES, Wekkers en PENDULES DE VOYAGE, Goudwerken, ..., kinder Speeldoozen, Elegante gekleede Poppen, en ander fransch Speelgoed, zeer goedkoope Concave en Convexe geslepen

BRILLEN,

Hangétageres en bijbehoorende voorwerpen, Modérateur en Engelsche Hang- en Tafellampen. keurig pleetwerk, fijne krim en andere Speelkaarten, Prezentglazen en Koppen en een aantal goederen meer.

In Commissie:

2 Elegante voor dit klimaat vervaardigde

PIANINO'S,

alles tot aanmerkelijke verminderde prijzen.

(2774) J. C. SAIJERS.

Van Riet & Ter Gouw.

Ontvangen:

Een partijtje Goudwerken, waaronder:

Bloed Koralen Slang Armbanden,
do. Kinder Garnituurtjes

Differente soorten Manchetknoopjes.

do.	do.	Vest	do.
do.	do.	Kabaaij	do.
do.	do.	Hemden	do.

(2803)

Bij W. I. OLLAND, op *Noordwijk*, ... ontvangt: MARMEREN EN EBBENHOUTEN PENDULES, met echt bronzen beelden en kunstrijke groepen, waaronder met gecompenseerde slinger. Groote en kleine Medaillon Klokken (oeil de Boeuf).

Kantoor en Reisklokken.

Wekkers (reveils), pendules-tambour met Reveil, Medaillon Klokken voor scheepsgebruik, Gouden en Zilveren Cylinder Horologies, waaronder met Sasseolle. Gouden Horologiekettings en Charivaries. Alle uurwerken, afkomstig uit de beste fabrieken worden door de Ondergeteekenden volkomen geregeleerd en in het gebruik gegarandeerd afgeleverd.

(2785) W. I. OLLAND.

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar superieure

ENGELSCHE WAGEN EN BENDIJTUIGEN, met pleet gemonteerd

ZADELS,

ENGELSCH BIER OP FUST.

(2764) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Bascules van	300 kilo	met gewigten	*f*	105.
"	500	"	"	120.
"	1000	"	"	175.
"	1500	"	"	225.
"	2000	"	"	275.

Toonbank bascule met gewigten *f* 75.
Stellen koperen gewigten in blokken per blok *f* 15.

Te bekomen bij

(2793) H. M. VAN DORP te *Batavia*.

ZEVEN OCTAAFS

PIANINO'S,

regtstreeks ontvangen uit de fabriek van

ERARD

te *Parijs*, bij

(2757) VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

Wissels op Nederland,

bij

(2780) BUSING, SCHRÖDER & Co.
BATAVIA, *September* 1859.

BESTE

Soerabaijsche Aardappelen en Sumanapsche Uijen. benevens MACASSAARSCHE

Roode Vischjes.

à Contant *te verkrijgen bij* ...

UITGEZOCHTE

Singapore Planken en PALEMBANGSCHE ROTTINGMATTEN.

Bij

(2767) ...

KRAMAT'S APOTHEEK.

Op den ... September zal de ondergeteekende zijne Apotheek openen, op den hoek van de Kampong-Balie, bij de brug van Passer-Senin.

30 Augustus 1859.

(2762) R. R. NAUTA.

GOARVE ...

Mr. CARTER,

op Batavia teruggekeerd, is dagelijks te spreken van des morgens 7 tot 11 ure; bezoekt des verlangende de patienten van 11 tot 1 ure des namiddags. Koningsplein in het huis vroeger bewoond door den heer *Jacometti*.

(2756)

HET KANTOOR

van den Ondergeteekende is met 1 September

VERPLAATST,

in het Lokaal vroeger geoccupeerd door de firma DE WEERDT, RUIJL & Co. aan de *Groote Rivier*.

(2754) W. CORES DE VRIES.

Chez A. PONS, *Sluisburg*. REÇU UNE CAISSE DE

Coiffures en tout genre.

BATAVIA, 5 *Septembre* 1859.

(2778)

De ondergeteekende geeft het geachte publiek bericht dat hij binnen kort een

KOFFIJ-HUIS

... openen in de Stad tegenover het Stadhuisplein.

(2771) L. R. IVERNEL.

Verkrijgbaar:

Beste Zemelen,

à *f* 2.— de 50 pond.

(2782) LEROUX EN Co.

BAIJERSCH BIER

alhier getapt

en

Echte Champagne

Veuve Clicquot.

(2804) VAN RIET en TER GOUW.

De ondergeteekende acht het zich een aangenamen pligt, openlijk zijnen dank te betuigen voor de genoegelijke overtogt van Nederland naar hier met het Nederlandsche Barkschip **Henriette**, kapitein **J. van Loenen**, en kan alzoo ieder reiziger, welke gesteld is op eene lieve Kajuit, netheid en op eenen aangenamen hoogst wellevenden omgang, waardoor zoowel de gezagvoerder als ZEd. echtgenoot zich kenmerken, dit snelzeilende schip bijzonder aanbevelen.

G. KLINKERT JWZN.

BATAVIA, Augustus 1859. (2781)

Ter meerdere uitbreiding eener sedert verscheidene jaren gevestigde en winstgevende zaak, wordt aan

IEMAND

van middelbaren leeftijd, een matig kapitaal kunnende bijbrengen, gelegenheid tot deelgenootschap aangeboden.

Reflecterenden adresseeren zich met franco brieven onder letter X bij den uitgever dezer Courant. (2806)

Iemand over eenig KAPITAAL kunnende beschikken, biedt zich aan als DEELGENOOT in eene reeds gevestigde of nog opterigten zaak te Batavia of elders bij preferentie in betrekking tot handel en scheepvaart.

Reflecterenden gelieven zich met franco brieven te adresseren onder het nommer dezer advertentie, Bureau dezer Courant. (2765)

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres

(2756) KRUIJMEL *te Batavia.*

GEVRAAGD:

50 Bankactien

50 Aandeelen N. I. Escompto Maatschappij.

(2798) GEBRS. ROSELJE EN Co.

Wordt in Huur gevraagd

Op *Rijswijk*, *Noordwijk* of *Molenvliet*, een bovenhuis of bovenkamers, met zonder kost en ongemeubileerd.

Adres Java-Bode, Letter Q. (2747)

WORDT GEVRAAGD

Eene **VROUW**, van middelbare leeftijd, in staat het opzicht over eene uitgebreide inrigting te houden en te bestieren.

Adres La. **M** bij den heer **Van Dorp**. (2751)

GEVRAAGD

IEMAND, van middelbaren leeftijd om vreemdelingen aan de kleine boom op te wachten.

Adres **La. M.** bij den heer **van Dorp**. (2752)

TE KOOP Het HUIS en ERF, staande en gelegen op *Straswijk*, bewoond door den Heer *Staring*.

Te bevragen bij

(2776) KLOPROGGE.

LIVERPOOL & LONDON FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op *Java* van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of in de nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(2770) PITCAIRN, SYME & Co.

De Heer **Eduard J. Erdmann** heeft onze generale procuratie.

(2779) BUSING, SCHRöDER EN Co.

BATAVIA, *September* 1859.

Aan

SUIKER-FABRIKANTEN EN ANDEREN.

GEORGE FLETCHER,

Machinist en Fabrikant van Suikermolens, te Farnham Place, Gravel Lane, Southwark, London,

Neemt hiermede de vrijheid, eerbiedigljk de aandacht van heeren Landeigenaren, hunne Gemagtigden of Administrateurs, en van al degenen, die in eenig opzigt met de **SUIKERBEREIDING** in verband staan, te vestigen op de groote kracht zijner

STOOMMACHINES en SUIKERMOLENS, SAPPOMPEN, CYLINDERS, STOOMKETELS van allerhande soort,

TOEBEHOOR voor MOLENS en RADEREN,

en op hunne voortreffelijkheid boven die, welke over het algemeen gebruikt worden, en hoofdzakelijk op zijnen

Zwaren Vertraagden Suikermolen

"die in staat is tusschen de 65 en 70 pCt. Sap uit het Suikerriet te trekken,"

van welken molen hij de eenige uitvinder is; hebbende hij denzelven in 1857 op het eiland ***Cuba*** ingevoerd, sedert wanneer dezelve op alle ***Britsche, Deensche, Spaansche*** en ***Portugesche Bezittingen*** in algemeenen aftrek is geweest, en steeds de grootste voldoening heeft gegeven.

G. F. die veeljarige practische ondervinding in het vak van MACHINERIEN voor SUIKER-ETABLISSEMENTEN heeft, geeft de verzekering, dat alle orders, waarmede men hem zoude willen vereeren, op eene kunstmatige en keurige wijze zullen uitgevoerd worden.

G. F. maakt hierbij de opmerking, dat zijne Machinerien, wel is waar, op het eerste gezigt, niet goedkoop mogen voorkomen; maar, wanneer kracht, gewigt en hoedanigheid van het werk in aanmerking worden genomen, zal de prijs per ton goedkooper gevonden worden dan van eenigen anderen maker, en hij voegt hierbij verder, dat al degenen, die eenige praktische ondervinding in Machinerien voor Suiker-Fabrieken hebben gehad, wel bewust zijn, dat dikwijls groote moeijelijkheden en zware verliezen ontstaan zijn uit het aanwenden van goedkoope en slechte Machinerieën. Daar van daan de wenschelijkheid om sterke, doeltreffende en zeer geschikte Machinerien te hebben, zoo als **G. F.** gewoon is aan zijne veelvuldige vrienden in de onderwerp eene geschikte plaats bekend te stellen, dat hij het zich tot eenen algemeenen regel gemaakt heeft, om alles in zijne fabriek af te werken, zoodat er niets meer overblijft dan de stukken in elkander te zetten.

LONDON, 1 April 1859. (2735)

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op *Java* van de Heeren GEORGE BUCHANAN *&* Co., **Ingenieurs** te ***Londen***, geven hiermede kennis aan **Suikerfabriekanten** en anderen, dat zij voortgaan met het invoeren van

Stoom-Suiker-Machinerien

van het beste maaksel en de nieuwste Constructie. De prijzen, tegen welke zij zulke **Machinerien** kunnen leveren, alsmede die, van diverse andere bewerkingen van **IJzer** zullen zeer matig worden bevonden, bijzonderheden waaromtrent op verzoek zullen worden medegedeeld.

Zij bieden te koop aan:

IJzeren Suikerpannen van verschillende dimensiën.

DIVERSE WAARLOOZE STUKKEN, geschikt voor Watermolens van *Lowmoor.*

IJZERWERKEN voor een compleet waterwiel met verbindingsstukken.

Eenige Perspompen.

Meters voor ***Waterketels*** en ***Vacum pannen***, enz. enz.

Voor nadere bijzonderheden betreffende de prijzen als anderzins, gelieve men zich te vervoegen tot

(2769) PITCAIRN, SYME & Co.

ROYAL INSURANCE Comp. of Liverpool.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort met op de voordeeligste voorwaarden verzekeringen te sluiten tegen brandschade

op Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,

gelegen in de hoofdsteden of in de nabuurschap derzelven, alsook op ***Woonhuizen, Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen*** op ***Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(2771) PITCAIRN, SYME EN Co.

SUN FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1710.

De ondergeteekenden agenten van bovenbedoeld Maatschappij in deze gewesten, zijn bereid om tege Brandschade te verzekeren, tegen de volgende premiën

Gebouwen van steen met pannen gedekt gelegen in de steden, zoomede goederen in dezelve. . . . . 1°/₀ 's jaar

Gebouwen van steen met pannen gedekt, gelegen buiten de steden, en afgezonderd van andere gebouwen, zoomede goederen en meubelen, daarin aanwezig. . ¹/₄°/₀ »

Suiker en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van steen met pannen gedekt zoomede Goederen, Producten, Machinerien, gereedschappen, enz. daarin aanwezig. . . . . ⁵/₄°/₀ »

Gebouwen van steen en hout of van hout alleen met pannen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig . . . 1°/₀ »

Gebouwen van Hout, met sirappen gedekt, zoomede goederen enz. daarin aanwezig. 1¹/₂°/₀ »

Schepen, liggende ter reeden . . . . 1°/₀ »

2792) TOLSON, HUNT EN Co.

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Geene ziekte kan nadeelig behandeld worden do deze geneesmiddelen, de bloedzuiverende bestanddeel in beide zijn eenerlei; de eene werkt van het midde punt tot den omtrek, de andere volgt den tegenove gestelden weg; de zalf dringt binnen door de huid, Pillen door de maag.

Deze toebereidselen zijn voordeeliger dan alle b kende medicynen, want waar bovenmagtige ontsteki der *primoe vioe* de inneming der zachtste Pillen gevaa lijk zou maken, daar kan de genezing bewerkst li worden door de huid.

In het gansche Oosterlijke halfrond is de verko dezer medicynen ongeloofbaar, maar nergens dan Java worden betere genezingen verkregen, daar is h klimaat en het ligchaamsgestel zoo wonderlijk gesch om derzelver uitwerkende krachten ten toon te sprei

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
» Banjoemaas » M. S. Cheriman.
» Poerworedjo » F. Neumann.
» Soeracarta » W. Veldman.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Salatiga » E. Keuthoffer.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Samarang » M. Blok. H. H. de Lyon, de Groot, K & Co. en

de hoofdagenten Soesman & Co. (2

Boekhandel van H. M. VAN DOR

te Batavia.

Met den Java-Bode dd. 27 Augustus is al meen verzonden het Prospectus van het we

LETTERKUNDIGE VERSCHEIDENHEDEN

door

J. MUNNICH,

dat op fraai papier en met eene nieuwe letter gedr zal uitgegeven worden, zoodra het getal inteekena daartoe voldoende zal zijn. (575

BOEKHANDEL VAN G. KOLFF & Co.

te Batavia.

Ontvangen:

D. C. STEIJN PARVE,

De **Bijbel**, de **Koran** en de **Veda's** Tafereelen van den opstand in Britsch Indië, 2 dln. *f* 12.—

De Dageraad, Compleet, 2e druk deel I—VII *f* 66

Tideman, De Scheepsbouwkunde, als Wetenschap. . . . . » 8

Dn. Matthes, Makassaarsche Spraakkunst, geb. » 5

Roorda, Logische Analyse der Nederduitsche taal. . . . . » 5

Rareij, Het Paardentemmen. . . . » 3

Hunten, Méthode pour le Piano. . . » 10

Guizot, Mémoires, Tome, II. . . . » [illegible]

Bulwer, What will he do with it 4 vol. Compl. bound. . . . . » 16

Disraeli, Vivian Gray, 2 vol. . . . » 5

Steeds de Nieuwste

Hollandsche, Fransche en Engelsche Novellen lectuur voor **Leesgezelschappen.** (27

HET STOOMSCHIP BANDA

kapt. **NELISTE**,

zal den 10 September via **Cheribon** en **Samarang** naar **Sourabaija** vertrekken.

Informatiën bij

(2791) W. CORES DE VRI

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 3 September 1859, No. 71.

Koninklijk Instituut
voor
Taal-, Land- en Volkenkunde
in
Nederl. Indië, te Delft.

Aan Heeren Leden wordt dezer dagen, van wege het Instituut gratis toegezonden:

Reinwardt's Reis naar het Oostelijk gedeelte van den Indischen Archipel.

De Leden worden beleefdelijk verzocht hunne contributie over 1859 in te zenden aan de boekhandelaren

(2759) G. KOLFF EN Co.

Boekhandel LANGE & Co.

Algemeen verzonden:

PROSPECTUS EN LIJST VAN INTEEKENING
op een
HANDBOEK,
ten dienste
der Residenten, Adsistent-Residenten, Secretarissen der Residentiën en andere administratieve ambtenaren,

indie, als zoodanig, en uit kracht van hunne administratieve bediening op Java en Madura, het voorzitterschap van eenige regtbank bekleeden, of, als griffier bij eenig regterlijk collegie werkzaam zijn, of wel eenige andere regterlijke functien uitoefenen,

zamengesteld door
Mr. C. J. KEISER.
Prijs *franco* f 5,—. (2745)

Boekhandel Lange & Co.

Aan de vele Inteekenaren is alsnu geheel afgeleverd of verzonden:

MAHOMED'S KORAN,
GEVOLGD NAAR
de Fransche vertaling van *Kasirmirski*, de Engelsche van *Sale*, de Hoogduitsche, van *Ullman*, en de Latijnsche van *Maracci*, met bijvoeging van
Aanteekeningen en ophelderingen der voornaamste uitleggers,
en voorafgegaan van
EENE LEVENSSCHETS VAN MAHOMED,
door
Mr. L. J. A. Tollens.

Dit lijvig Boekdeel van ruim 700 bladzijden, meest alle voorzien van aanteekeningen, wordt gedebiteerd voor den prijs van **f 18.**— in half Eng. band.

Mede verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren in Nederlandsch-Indië. (2786)

HET STOOMSCHIP MENADO,
kapt. **COUTERON,**
vertrekt **24 uren** na aankomst der verwacht wor dende ***landmail***, naar
Samarang, Soerabaija, Macassar, Timor Koepang, Delhi en de **Molukkos.**
Informatiën bij
(2790) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP PADANG,
Kapt. GUYOT,
zal den 7den September naar
Pontianak en Sinkawang
vertrekken.

HET STOOMSCHIP MACASSER,
vertrekt den 8sten September via
Muntok en Riouw naar Singapore.
Nadere inlichtingen bij
(2788) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT SAMARANG PACKET.

Het vertrek dezer *Stoomboot* is bepaald op Donderdag, den 8sten *September* naar SOERABAIJA via CHERIBON en SAMARANG.
Adres bij
de Agenten,
(2807) LEVERT EN Co.

STOOMBOOT OENARANG.

De vertrekdagen dezer boot zijn voor de maand **SEPTEMBER** geregeld,
als volgt:

Van SAMARANG	naar SOERABAIJA,	den	7n.
〃 SOERABAIJA	〃 SAMARANG,	〃	11 〃
〃 SAMARANG	〃 BATAVIA,	〃	14 〃
〃 BATAVIA	〃 SAMARANG,	〃	20 〃
〃 SAMARANG	〃 SOERABAIJA,	〃	23 〃
〃 SOERABAIJA	〃 SAMARANG,	〃	28 〃
〃 SAMARANG	〃 BATAVIA,	〃	30 〃

telkens des morgens ten 8 ure.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseren bij
de Agenten,
(2772) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het Snelzeilend **Ned. Barkschip**

VESTA,
gevoerd door kapt. ***J. P. C. Gerrebrands.***
Dit Schip is uitmuntend ingerigt en uitgerust tot den overvoer van Passagiers.

Het vertrek zal omstreeks medio October van hier plaats hebben, voor verdere informatiën gelieve men zich te adresseren te Soerabaija bij de Heeren ***B. J. van Eck en Co.***, bij den Gezagvoerder en alhier bij
de Agenten,
(2755) HAAGER EN SCHUURMAN.

VRACHT EN PASSAGE NAAR SOERABAIJA

met het Nederl. schip

AGATHA EN MARIA,
gezagvoerder ***VAN ZIJP,***
om in den loop der volgende week te vertrekken.
Adres
(2773) THE BORNEO COMPANY LIMITED.

BATAVIA.

Gisteren had alhier de gewone jaarlijksche inspectie van het corps schutterij plaats. Iets nieuws valt er eigenlijk niet van te zeggen. Het corps werd, zooals gewoonlijk, onbarmhartig in 't zonnetje gezet, en vond dit warm en vervelend. De kleeding, wapens, houding, goede geest, enz., van het corps waren, gelijk altijd, buitengewoon. De uitgevoerde bewegingen deden de geoefendheid der schutterij zeer helder uitkomen, zoodat wij gelooven, dat de inspecteur niet dikwijls zoo iets gezien heeft. Naar de van zelfvoldoening schitterende gelaatstrekken van den commandant en het overige corps officieren te oordeelen, heeft de inspecteur zijne volkomen tevredenheid betuigd, waarvan het corps niets hoorde, daar het te ver af stond. De officieren gaven zich ook de moeite niet, de woorden des inspecteurs aan hun manschappen medetedeelen, die allen hoogst verblijd huiswaarts keerden.

— Morgen ochtend te zeven uren zal op het Waterlooplein een groote parade worden gehouden door de hier in garnizoen zijnde troepen, ter gelegenheid van 's Kroonprinsen verjaardag.

— De intrekking der dubbele duiten, die den eersten dezer hebben opgehouden een wettig middel van betaling te zijn, schijnt over het algemeen zeer onvoldoende aan de inlandsche bevolking bekend gemaakt te wezen. Verschillende geringe inlanders kwamen ten minste met die muntsoort, om hun levensmiddelen in de chinesche warongs te koopen, doch zagen zich door de houders daarvan afgewezen en konden, met hunne van geene waarde meer zijnde duiten, terugkeeren.

Het is in het belang der mingegoede bevolking dierhalve hoogst wenschelijk, dat nog een nieuwe termijn tot inwisseling gegeven worde, en dat daarvan algemeene kennisgave, onder het toezigt van het gewestelijk of plaatselijk bestuur, geschiede.

Ook gelooven wij, dat het noodzakelijk is, dat eene teregtwijzing omtrent de waarde der nieuw ingevoerde koperen munt, die door den inlander nog in geenen deele begrepen wordt, plaats vinde, opdat deze niet het slagtoffer der bedriegerijen van den meer sluwen chinees worde.

— Gedurende de maand Augustus, is in de Spaarbank gebragt f 19268.50
en teruggenomen » 3655.95

Tot Ult°. Augustus beliepen de inlagen in het geheel van 647 inleggers f 420248.87
en zijn tot dien datum teruggenomen » 103540.15

Zoodat ingelegd blijft f 316708.72

— Met genoegen deelen wij mede, dat eene achtingswaardige familie op gisteren zes en dertig personen uit den band der slavernij ontslagen heeft.

Batavia. In de bestuursvergadering der Natuurkundige vereeniging in Nederlandsch-Indië, gehouden den 24sten Augustus jl., werd benoemd tot gewoon lid de heer J. F. A. Hartsteen, terwijl in de voerige vergadering nog benoemd is de heer dr. G. Uijlenbroek.

Banda. Gedurende de maanden Junij en Julij hebben zich vijf aardbevingen doen gevoelen.

In den avond van den 20sten Julij, omstreeks 8 uur, is op den Voorwal van het eiland Groot Banda en te Lonthoir een geluid gehoord, niet ongelijk aan dat van een kanonschot, zoodat men meende, dat het wachtschot van de batterij de Voorzigtigheid op Banda Neira gelost werd. Zulks bleek echter eene vergissing te zijn geweest, toen eenige minuten later dit schot werkelijk viel. Intusschen was onmiddelijk na het bedoelde geluid het water begonnen te wassen en liep op, tot iets boven den stand van gewoon hoog water. Daarna viel het weder langzaam terug, om vervolgens nog twee malen even langzaam te rijzen en te dalen, waarna het zijn gewonen stand hernam en ebbende bleef, gelijk het voor deze ligte zeebeving was. Opmerkelijk is, dat van dit alles op Banda Neira en op den achterwal van Groot Banda niets is waargenomen.

De weêrsgesteldheid was gedurende dien tijd zeer afwisselend en kenmerkte zich door sterke winden uit het Oosten en Z. O., soms overgaande tot stormvlagen; in de eerste helft der maand Julij gingen deze winden vergezeld van vele regens. Op sommige perken zijn eenige noten- en andere boomen omgewaaid, doch overigens is door dit stormachtige weder geene schade aangerigt. De notenpluk in de onderscheidene perken heeft gedurende de maand Mei bedragen 6,444,326 pitten, uitmakende ongeveer 14,604 pd. foelie en omstreeks 49,136 pd. noten, terwijl de pluk over de maand Junij heeft opgeleverd 6,989,766 pitten, uitmakende 13,979 pd. foelie en 53,946 pd. noten.

Ondanks het stormachtige weder was de stand der cultures over het algemeen, maar vooral op den achterwal van Groot Banda, zeer gunstig.

Den 1sten Augustus is te Neira eene bazaar voor het publiek opengesteld, welke uit vrijwillige bijdragen van belanghebbenden op grootere schaal dan de reeds bestaande is gebouwd, terwijl deze laatste met toestemming der eigenaren is afgebroken. (*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 27 Augustus. — Dezer dagen is een matroos van het Nederl. schip *Factorij*, kapitein *Jansen*, met nog twee vreemde schepelingen, met eene sloep naar Madura gedeserteerd. Aldaar een dag of drie rond gedwaald hebbende, zijn twee hunner, afgemat van honger en vermoeijenis, in handen der politie gevallen, zijnde de derde, volgens hun zeggen, verdronken.

— Gisteren na den middag arriveerde alhier het Ned. schip *Osiris*, gezagvoerder Cramer; genoemde bodem was den 25sten van h'er vertrokken, om de reis naar Nederland over Panaroekan te aanvaarden, doch is door de loods Meijer op de oostbank buiten de bakens aan den grond gezet en heeft daar zoodanig gestooten, dat de gezagvoerder het noodig oordeelde terug te keeren. Het schip zal, waarschijnlijk weder moeten lossen en nagezien worden. (*Soer. Ct.*)

NEDERLAND.

Rotterdam, 7 Julij. De Tweede Kamer heeft, den 5den Julij, eene zitting gehouden. In deze zijn ingekomen de volgende wets-ontwerpen, als: 1o. houdende voorziening in de gevallen, bedoeld in art. 44 der wet nopens de wees- en momboirkamers; 2o. tot goedkeuring van artikelen van het tractaat met de portugesche regering nopens de grensscheiding op het eiland Timor; en 3o. tot vaststelling der begrooting voor de gestichten Ommerschans en Veenhuizen. Voorts is bij de kamer ingekomen het verslag omtrent de algemeene rekenkamer over 1858, alsmede dat omtrent de uitvoering der wet nopens het muntwezen in Nederl. Indië over 1858. Na het benoemen van voorzitters en ondervoorzitters der afdeelingen, is de vergadering gescheiden.

— Sedert ons vorig berigt bleef de weêrsgesteldheid hier te lande voortreffelijk. Soms echter was het buitengewoon warm, zoodat eenmaal zelfs, op Zondag den 3den dezer, de temperatuur 88° F. bereikte. Bijna alle berigten over den plantengroei luiden gunstig en vrij algemeen wordt een gunstigen oogst van de meeste veldgewassen te gemoet gezien. Inzonderheid is er dit jaar veel hooi geoogst, zoodat, niettegenstaande de groote verzendingen, de prijs naauwelijks een derde of de helft van dien van het vorige jaar kon bereiken.

— Z. M. den koning is, den 25sten Junij, uit de residentie naar het Loo teruggekeerd. Men vermeent, dat Z. M. daar tot den 25sten Augustus zal vertoeven.

Z. K. H. prins Hendrik bevindt zich te Luxemburg, terwijl de prinsessen Hendrika en Anna, beiden dochters van den hertog van Saxen Weimar, naar de badplaats Lieberstein zijn vertrokken.

H. K. H. prinses Frederik en prinses Anna, bevinden zich in Ems, werwaarts ook Z. K. H. prins Frederik tijdelijk vertrokken en van waar HD. teruggekeerd is.

— Z. M. heeft benoemd tot luitenant-kolonel den gepensioneerden majoor L. Pison, van het Oost-Indisch leger, laatst militair plaatselijk commandant der stad Batavia.

— Den 10den Julij zullen te Rotterdam, aan boord van het schip *Bilderdijk*, gezagvoerder M. Loschen, embarqueren, onder het commando van majoor L. Rijsendaal: 4 onderofficieren en 8 korporaals van het O.-Ind. leger, allen Nederlanders, behoorlijk gewapend en uitgerust; voorts, onder medegeleide van den kapitein R. J. B. Eickelberg en den 1sten luit. G. van Vuuren, allen van het O.-I. leger en van verlof derwaarts terugkeerende; alsmede van den 2den luit. J. Visscher, mede van gemeld leger. Voorts zullen mede embarqueren zes sergeant-majoors, vuurwerkers voor den constructie-winkel in Indië. Gemeld detachement zal te Lissabon overnemen de militairen, die den 15den Mei, aan boord van het schip *Alcor*, onder het commando van den kapitein P. J. G. van Harreveld, zijn scheep gegaan, en waarvan eenigen (vreemdelingen) zich in de haven

te Lissabon (gelijk reeds vroeger door ons gemeld is) aan overtreding van de krijgstucht hebben schuldig gemaakt. Daar de schade, die het schip *Alcor* heeft geleden, de reis naar Java vooreerst onmogelijk maakt, zoo is het detachement te Lissabon overgegaan op een Portugeesch vaartuig, terwijl de elf arrestanten op den bodem in hechtenis zijn gesteld. De kapt. van Harreveld zal zijn detachement, thans nog 122 man sterk, overgeven aan den majoor, zullende het met het schip *Bilderdijk* naar Indië vertrekken. Voorts zijn door de regering de noodige orders uitgevaardigd, dat zoodra de *Alcor* gereed zal zijn, het een detachement koloniale militairen van een Ned. oorlogsvaartuig zal overnemen, ten einde dit, onder commando van gemelden kapt. van Harreveld, naar Indië over te brengen.

— Prins Hendrik der Nederlanden is den 25sten Junij te Luxemburg aangekomen, en heeft onmiddelijk eenige besluiten geteekend.

Rotterdam, 9 Julij. Eergisteren voormiddag is H. M. de koningin met eenige equipage alhier aangekomen en heeft een bezoek gebragt aan onze Diergaarde. H. M. heeft alles naauwkeurig en met blijkbaar genoegen bezigtigd en den directeur, den heer *Martin*, die H. M. geleidde, herhaardelijk H. D. bijzonder welgevallen over een en ander betuigd. H. M. heeft vervolgens te $12^1/_4$ uren, langs den Rijnspoorweg het uitstapje naar Soestdijk voortgezet, is van daar te ongeveer 9 uren alhier teruggekeerd en met HD. equipage weder naar het *Huis ten Bosch* vertrokken.

BELGIE.

Men leest in den *Moniteur Belge:*

»De Belgische consul te Amsterdam heeft ontdekt, dat eene nalatenschap, voortkomende van zekeren Ysbrand, Hendrik, Frans Vincent in den Haag is opengebleven, ten voordeele der erfgenamen van Pieter de Weerd of van de Weerd, die bij den aanvang dezer eeuw in Neêrlandsch Oost-Indië is overleden. Deze erfenis is zamengesteld uit de volgende waarden: » 33,200 N. gl. aan $2^1/_2$ % ingeschreven op het grootboek der nationale schuld; 600 N. gl. aan 5% idem; 400 N. gl. aan 4% idem; 6200 N. gl. fondsen ten laste der stad Middelburg." Deze kapitalen zijn, zoo het schijnt, o der de bewaking der gewezen Wees- en Momboir-kamers in den Haag. Zij zullen definitief aan den staat vervallen, indien de regt hebbenden die niet reclameren, voor zien van al de noodige bewijsstukken, voor 7 Julij 1859.

ENGELAND.

Londen, 8 Julij. In de zitting van het Huis der Gemeenten, heeft Lord John Russell heden, in antwoord op eene vraag van den Heer Walpole, geantwoord dat de regering nog geene officiele mededeeling had ontvangen van een gesloten wapenstilstand.

In de zitting van het Huis der Lords, heeft lord Stratford de Redcliffe heden zijne aangekondigde motie uitgesteld, wijens het berigt van den gesloten wapenstilstand, en gaf hij de hoop te kennen, dat Engeland bij de vredesonderhandelingen, zou ijveren voor de handhaving der Weener verdragen. Lord Brougham verzoekt, dat dit onderwerp voorloopig niet worde besproken. Lord Normanby betreurt het, dat lord Palmerston, dien hij wantrouwt, thans eerste minister is. Lord Granville gaf de verzekering, dat Engeland zijn invloed op de vredesonderhandelingen zal uitoefenen. Daarna is de zitting van het Huis der Lords verdaagd.

— Onder nadere goedkeuring van de koningin van Engeland, is de heer John Peter Grant benoemd tot luitenant-gouverneur van Bengalen. Naar men meldt, zal het aan die betrekking verbonden tractement van één lak op 80,000 ropijen verminderd worden.

Den, 8 Februarij besloot het engelsche Lagerhuis, dat er een commissie benoemd zou worden, belast met het onderzoek naar de beste middelen tot bevordering van de europesche kolonisatie in Indië, voornamelijk in de heuvel-districten en gezondere oorden van dat land, en teveus ter uitbreiding van den britschen handel met Centraal-Azie. Dezer dagen heeft de commissie haar rapport in een blue-book openbaar gemaakt. Door de plotselinge ontbinding van het jongste parlement, werden de werkzaamheden van de commissie geschorst en werd de vaststelling van een eindverslag ondoenlijk gemaakt; bij de bijeenkomst van het nieuwe parlement zou dus, naar hun meening, een andere commissie dienen te worden zamengesteld. Tot de personen, wier gevoelens men heeft gevraagd en wier verklaringen worden medegedeeld, behooren o. a. Dr. Hooker, kolonel Turner, de heeren Fenwick, Baillie, Ross D. Mangel, Forbes, luitenant-kolonel Hamilton, Fetch, enz.

FRANKRIJK.

De heeren Berryer en Dufaure, die in December van het vorige jaar den graaf de Montalembert hebben verdedigd tegen de beschuldiging van majesteitsschennis, hadden geweigerd van den beroemden schrijver eenig honorarium aan te nemen. De heer de Montalembert liet daarop twee beeldjes in zilver vervaardigen, het eene gelijkende naar het standbeeld van Demosthenes, dat in het Vaticaan bewaard wordt, het andere naar dat van Aristides, in het museum Bourbon te Napels aanwezig, om daarvan geschenken voor zijne beroemde verdedigers te maken. Op het beeldje, den heer Berryer aangeboden, leest men in het latijn dit opschrift: Deze beeltenis van den ouden Demosthenes wordt aan den Demosthenes van onzen tijd, aan Petrus Antonius Berryer, zijnen verdediger en beschermer op den 21sten December 1858, aangeboden door graaf de Montalembert." Het opschrift op het geschenk, den heer Dufaure aangeboden, luidt:

»Deze beeltenis van den ouden Aristides wordt aan den Aristides van onzen tijd, aan Julius Dufaure, door zijne deugden en welsprekendheid beroemd, aangeboden door Charles graaf de Montalembert, die het hem dankt, dat hij op den 21sten December 1858, van de beschuldiging van majesteitsschennis is vrijgesproken."

— De luitenant ter zee Gaude, bevelhebber van het stoomjagt *Arabe*, gestationeerd aan de Westkust van Afrika, heeft met de koningen der aan de rivier Rio Pongo gelegen landen een tractaat gesloten, volgens hetwelk aan onze handelaren, tegen betaling van eene kleine som, de meest volledige veiligheid gewaarborgd wordt in het uitoefenen hunner transactiën; deze kleine koningen hebben, even als in alle tractaten met de andere neger-koningen, de verpligting op zich genomen, om geen slavenhandel uit te oefenen en dien door alle in hunne magt staande middelen te beletten.

DUITSCHLAND.

Men schrijft uit Berlijn, dd. 8 Julij:

Het nieuws van de wapenschorsing, ons heden per telegraaf berigt, heeft gelijk te verwachten was, een buitengewonen indruk gemaakt. Ofschoon men algemeen van gevoelen is, dat men nog groote moeijelijkheden zal ontmoeten, alvorens de vijandelijkheden door een op duurzame grondslagen gevestigden vrede geëindigd worden, zijn alle partijen eenstemmig in den wensch, dat de gematigdheid van keizer Napoleon en de verschillende ondervindingen door keizer Frans Josef opgedaan, mogen slagen, der wereld den vrede terug te geven.

Wat de zending van prins Windischgrätz betreft, hieromtrent weet men niets zekers, dan wat het half-officiel orgaan ons van zijn excursien te Sans-souci berigt. 't Is waarschijnlijk dat deze berigten een geheim voorbehoud, een *arrière pensée*, verbergen; zij zeggen in der daad, dat de prins in 't geheel geen bijzondere zending heeft, evenmin als eenig officieel karakter, maar dat hij eenvoudig is de gast der koningin, op wier kosten hij in het koninklijk paleis logeert.

Al wat de prins te doen heeft, is berigten in te winnen en te verzamelen over den toestand der gemoederen en den stand van zaken te Berlijn en te Potsdam. Maar eigentlijk is dit het ware; de prins, die met eigen oogen ziet, dat hij niet zal slagen in zijn zending, verkiest er geheel geen te hebben; hadde hij het terein gunstiger gevonden, alsdan zou hij ook een speciale zending bekomen hebben. Liever dan zijn niet slagen te bekennen, verkiest men alle intentie te ontkennen. Ruslands antwoord op de voorstellen van bemiddeling is ontvangen. Het steint in algemeen termen er in toe. Uit Londen is nog geen berigt ontvangen.

Prins Windischgrätz, die gisteren moest vertrekken, heeft zijn verblijf, ten gevolge van nieuwe instructiën, verlengd.

Weenen, 27 *Junij*. Wij hebben eerst heden nadere berigten ontvangen omtrent den vreeselijken veldslag van Solferino, en ik moet bekennen, dat de moedeloosheid, die hier in den laatsten tijd heeft geheerscht, daardoor niet verminderd is. Waarlijk, indien men de neêrgeslagenheid, die in de taal van onze dagbladen doorstraalt, ziet, dan moet men vreezen, dat de verliezen, welke wij geleden hebben, de in de gevechten bij Lonato en Castiglione betreurde nog verre overtreffen.

De veldslag aan den Mincio is, voor zoo ver wij uit de ontvangen rapporten kunnen oordeelen, het grootste en verschrikkelijkste gevecht, dat sedert 1815 heeft plaats gehad; dit geldt zoowel ten aanzien van zijn duur, als der legermagten, die tegen elkander overstonden. Uit de reeds bekend gemaakte bijzonderheden blijkt ongelukkig, dat van weerszijden een groot getal krijgslieden gedood en gekwetst is geworden.

Ik deel u hier een uittreksel uit het eerste rapport van half-officiële bladen mede.

De linie van den strijd heeft zich over eene uitgestrektheid van twee tot drie uren verspreid. Het tweede leger, onder bevel van graaf Schlick, vormde den regtervleugel, en het eerste, onder commando van generaal Wimpffen, den linkervleugel, terwijl het 3de legercorps van graaf Stadion en het 1ste van graaf Clam-Gallas, door het 7de van generaal Zöbel ondersteund, met het hoofdkwartier het middenpunt uitmaakten.

Het laatste corps vormde de vereeniging van het middelpunt met het leger van graaf Schlick. In den beginne waren de Piëmonteesche troepen, alsmede het centrum en een gedeelte van den regtervleugel der Franschen door het leger van graaf Wimpffen aangetast. Naar het schijnt, werd de vijand door de buitengewone uitgestrektheid dier stelling genoodzaakt zijne magt in massa voor een aanval tegen het middenpunt te concentreren, en trachtte hij een aanval te doen, die aan Napoleon I in den slag van Aspern mislukte. Hij besloot daarin, om het leger in eens als ware het door te snijden, ten einde zich vervolgens op de beide vleugels te kunnen werpen.

De vijand mogt in dit plan slechts ten halve slagen. De concentratie van den aanval, door de geheele magt des vijands uitgevoerd, kon ten laatste door de beide corpsen, waaruit het middenpunt van het Oostenrijksche leger gevormd was, niet langer wederstaan worden; zij waren genoodzaakt weder over den Mincio terug te trekken, waarop de Franschen zich vrij tegen graaf Wimpffen konden keeren. Deze was zeer ver vooruitgemarcheerd, terwijl hij de Piëmontezen steeds terugdreef. Hierdoor werd Victor Emmanuel van zijn tegenstander bevrijd.

Nu wierp dezelfde magt, die het middelpunt had doen plooijen, zich op tegen den linkervleugel van ons leger, die zich, ondanks zijne dapperheid, tegenover de groote troepen massas van den vijand, die de hoogten met eene ontzaggelijke artillerie bezet hadden, niet kon staande houden; doch hij kon evenwel, onder de bescherming der reserve-cavallerie (graaf Mensdorf), die onderscheidene blodige charges daarvoor uitvoerde, zijn aftogt bewerkstelligen. Van den anderen kant verkreeg de vijand met dezelfde manoeuvres tegen het leger van generaal Schlick, denzelfden uitslag niet. Nadat deze toch met krijgsgeluk op zijn vleugel had gestreden, volvoerde hij zijn aftogt, zonder daartoe genoodzaakt te zijn, met het eenige doel, beide legers niet van een te scheiden.

Onder de Franschen heerscht dan ook slechts eene stem: dat de Oostenrijkers, in den vroegen ochtend van den 24sten Junij, bepaalde voordeelen op den regtervleugel der geallieerden hebben behaald en dat zij hunne ingenomen stellingen met eene bewonderenswaardige volharding tot des avonds 5 uren hebben verdedigd. Zij moesten wijken, omdat zij, gelijk ik hierboven bereids aanstipte, hunne strijd-linie te ver uitgestrekt en daardoor het centrum verzwakt hadden, zoodat de Franschen dit konden doorbreken en het lot van den dag beslissen.

De verliezen zijn aan wêerszijden, zoo als ik reed opmerkte, allerbelangrijkst. Men schat, zonder ove drijving, dat van het Fransche leger 8000 tot 10,0 man buiten gevecht zijn gesteld, en van de Piëmont zen niet veel minder. Het valt niet te ontkennen, d van ons leger het aantal gesneuvelden en gekwetst grooter is en wel 25,000 zal bedragen.

Toch blijft ons leger met den besten geest beziel omdat de oorlog voor eene regtvaardige zaak is uit barsten; hij is niet van aanzien veranderd, niettege staande het Krijgsgeluk ons tot nog toe niet heeft to gelagchen.

Het is juist bij wisselvalligheden, zoo als die, wel Oostenrijk thans ondervindt, dat de volken hun kara ter doen kennen. Oostenrijk heeft gelukkig reeds zwa dere beproevingen ondergaan.

De veldtogten van prins Eugenius, van den zeven rigen krijg, van aartshertog Karl en van Radetzky he ben de wapenen van Oostenrijk herhaaldelijk vermelde En nogtans zijn de tijden steeds teruggekeerd wa wij ze weder roemrijk hebben verheven. De herinn ring aan ons verleden, zoo rijk aan moeijelijke worst lingen, moet ons over het harde en pijnlijke van d oogenblik vertroosten en ons vertrouwen in de toekom verlevendigen.

De keizer is, naar men met zekerheid verneemt, d ook in geenen deele ontmoedigd en de geest va het leger wordt vooral door zijne onwrikbare gees kracht nog meer verhoogd. Hoe kleingeestig is daart genover het gedrag en de houding van Napoleon III!

Bij den aanvang van het gevecht bij Magenta moet Louis Napoleon ten eenenmale het hoofd verlore hebben, zoodat hij niet meer in staat was, zelfs h geringste bevel te geven. Gelukkig voor het Fransch leger, hoorde generaal Mac-Mahon de kanonnade, en, da hij de onervarenheid des keizers, als commandant-e chef van het leger, reeds in het begin des strijds h bespeurd, aarzelde hij geen oogenblik, met den storm pas naar de kampplaats te snellen. Onder het bere van het vijandelijk geschut gekomen, zendt hij onmi delijk een adjudant naar den keizer, om diens bevele in te winnen. Deze aarzelt eenige oogenblikken, e laat eindelijk de woorden ontglippen: »Zeg den gen raal, dat hij doe, wat hij goedvindt, zoo hij ons slech redt!" Deze den keizer ontsnapte woorden, den gen raal Mac-Mahon overgebragt zijnde, verlevendigden dien moed, zoodat hij, zonder zijne tegenstanders te telle op de Oostenrijkers indringt, het corps van genera Baraguey d'Hilliers bevrijdt en zijn keizer redt.

Deze kleine episode, mij van eene onpartijdige zijd toegekomen, kan, dunkt mij, wel opwegen tegen het lui uitgegalmde beweren, »dat Napoleon III, bij de staat kunde, ook den moed zijns ooms geërfd heeft", en he innert wel aan zijne houding te Parijs, tijdens den zo beruchten *coup d' état*.

Voor ditmaal echter genoeg. Binnen twee of dr dagen hoop ik u weder over eenige interessante gelegenheden te onderhouden.

DENEMARKEN.

Tusschen Denemarken en Siam is een handels- e scheepvaartverdrag gesloten, terwijl tusschen eerstge noemd land en de Dominicaansche republiek eene min nelijke schikking is getroffen in de bekende vlagge kwestie (betrekkelijk de eerbiediging van de Deensch vlag).

AEGYPTE.

Te Triëst zijn berigten uit Alexandrie van 18 Jun jl. ontvangen, welke minder ongunstig voor de onde neming der kanalisatie van Suez luiden dan de on langs medegedeelde. Naar gemeld wordt, hebben d ambtenaren der aegyptische regering, ten gevolge va een onderhoud tusschen den heer de Lesseps en de Onderkoning, last ontvangen, om de voortzetting de voorbereidende werkzaamheden niet te beletten, maa te bevorderen, en zijn de gouverneurs van Damiëtt en Alexandrie op nieuw gelast, de vaartuigen, welk bouwstoffen daarvoor aanvoeren, te laten binnenko men, zonder er inkomende regten van te vorderen.

WEST-INDIE.

Men schrijft uit Paramaribo, dd. 21 Mei, dat van wege het gouvernement eindelijk in eene lang gevoelde behoefte zal voorzien worden. Er wordt namelijk een gedeelte van het Picorneboscli tot weiland aangelegd, zoodat de veehouders in de gelegenheid zullen zijn, om perceelen van vier akkers in pacht te bekomen. Reeds zijn de werkzaamheden tot het daarstellen van behoorlijke lozingen enz. aangevangen en is het te verwachten, dat men daarmede spoedig gereed zal zijn.

Volgens berigten uit Cayenne, was de nieuw benoemde gouverneur van die plaats, de heer Fardy de Montravel, met den stoomer *le Flambeau*, den 15den Mei aldaar aangekomen en met de aan zijn rang verschuldigde eerbewijzen ontvangen geworden. Den 18den daaropvolgende heeft de afgetreden gouverneur, de schout bij nacht Baudin, na bevorens het bestuur dier kolonie aan den heer de Montravel te hebben overgegeven, met de stoomboot *le Rapide* de reis naar Frankrijk aanvaard.

Den 31sten Mei arriveerde op de reede van Paramaribo genoemde Fransche oorlogsboot *le Flambeau*, waar zich aan boord de luit. ter zee 2de kl. Sibour, adj. van den gouvern. van Cayenne, de graaf Fardy de Montravel, bevond. De heer Sibour is door den onlangs in Cayenne gearriveerden gouverneur expresselijk herwaarts gezonden, om kennis te geven van de aanvaarding van het bestuur dier kolonie door Z. Exc. welke exceptionele beleefdheid een bewijs is van de zucht des nieuwen gouverneurs, om de bestaande goede verstandhouding tusschen de beide koloniale gouvernementen te onderhouden.

Na op Donderdag 2 Junij een diner bij den gouverneur te hebben bijgewoond, is de heer Sibour, Vrijdag morgen te 8 uren met *le Flambeau* weder naar Cayenne vertrokken.

De heer Sibour is een neef van den bekenden aartsbisschop Sibour, die in 1848 in de straten van Parijs vermoord is.

SANDWICHS-EILANDEN.

Naar luid van berigten van de Sandwichs-eilanden, voor den *New-York Herald* medegedeeld, heeft koning Kamehameha bij de wetgevende magt een boodschap aangediend, waarbij hij een verandering in de constitutie verlangt. Daarbij zouden de ministers door de Tweede Kamer gekozen worden; de koning zou gemagtigd worden het getal edelen of leden van de Eerste Kamer te vermeerderen; het getal vertegenwoordigers, dat thans 25 à 40 bedraagt, zou niet meer dan 24 mogen zijn; voor de vertegenwoordigers zou een census van verkiesbaarheid gevorderd worden, terwijl de bezoldiging van de vertegenwoordigers voor elke zitting zou worden vastgesteld.

De vermaarde Vierhoek.

Mantua,

de eerste dezer vier steden, telt 30,000 inwoners en wordt aangezien als eene der sterkste plaatsen van Europa. Zij ligt in een bogt van de Mincio, te midden eener moerasachtige uitzetting dezer rivier en welke men in drie meiren onderscheidt: Het Lago Superiore, het Lago Inferiore, op en benedenwaarts de stad, en het middenmeir, regt over Mantua, waarover twee bruggen liggen, welke haar aan den linkeroever verbinden; de noorderbrug leidt naar de citadel di Porto of Favorita, en opent den weg naar Verona; de Oosterburg brengt naar het fort Santo Giorgio, en opent den weg naar Legnano.

Eene groote afwijking van de Mincio, aan den regteroever, scheidt Mantua van het vasteland, en deze afwijking loopt door uitgestrekte moerassen, die in den omtrek der stad verdedigd worden door de werken van Pradella, het kasteel Fé, de oude verblijfplaats der hertogen, en door de schansen van Migliaretto; deze onderscheidene werken verdedigen de wegen, welke leiden naar Cremona, Borgo, Forto en Governolo. Mantua is bijna cirkelvormig, en van het noordwesten tot aan het zuidoosten doorsneden van een kanaal, dat aan zijne monding, in het Lago-Inferiore, eene kleine haven vormt, waar de vaartuigen aanleggen, die van den Po komen.

De stad heeft breede, goed aangelegde straten, regelmatige en groote openbare plaatsen, waarvan de voornaamste *Piazza de Virgile* heet, en opmerkenswaardige monumenten. Hare hoofdkerken mogen geteld worden tot de schoonste van Italie. De Santo Andreakerk is een der zuiverste werken in den renaissance-stijl; de beste werken van mantuesche schilders versieren haar. De kerk Santo Barnabé bevat het graf van Julius Romanus. Het kasteel, de brug, de stadspoorten zijn allen monumenten. De nijverheid dezer stad is niet groot: zij bestaat slechts uit zijdewerken en huidvetterijen.

Mantua vormde, van de 13de eeuw af tot aan den successie-oorlog in Spanje, een onafhankelijken staat. Toen werd die stad geconfisqueerd door keizer Jozef I, en toegevoegd bij de oostenrijksche staten, tot in 1797. Daarna viel zij, na een hardnekkigen strijd, in handen der Franschen, onder bevel van generaal Bonaparte, die, alvorens hij de overwonnen stad binnentrok, naar Parijs schreef: »Meester van Mantua zijnde, zal men al te gelukkig zijn, ons de Rijn-grenzen te mogen geven".

In 1814 werd zij aan Oostenrijk teruggegeven, die haar meer versterkte, de moerassen zuiverde, maar daarentegen het gewigt, dat men uit een krijgskundig oogpunt tot dus ver aan Mantua had toegeschreven, wegens hare overheerschende ligging in het Noordoosten van Opper-Italie, naar Verona overbragt, waar men groote gestichten had laten maken.

Verona,

het Sebastopol der Oostenrijkers, telt 60,000 zielen, ligt aan de rivier Adige, aan de grenzen van Tyrol en Friesiel, en bezet de twee oevers der rivier en het achterdeel van de laatste schoor der Alpen, hetgeen belet, dat men het langs den noorderkant kan aanvallen.

Dit achterdeel is verdedigd door zeven forten; het overige van den linkeroever is alleenlijk verdedigd door een sterken muur uit de middeneeuwen; maar op den regter-oever is de fortificatie regelmatig en gevormd uit zeven gebastioneerde hoofden, voornamelijk bestemd, om de uitvallen te vergemakkelijken; want Verona is minder eene stad, die een beleg kan verdragen, dan wel eene schuilplaats voor een leger.

Men kent de rol, die het speelde in de oorlogen van Italie, en voornamelijk in 1769 en 1848. Hare vijf schoone poorten, hare lange en breede straten, bruggen, paleizen, meestal gebouwd door den bouwkundige Sancheli, duiden eene groote stad aan. Zij telt meer dan 50 kerken; de voornaamste zijn die van Sante Zenon en de hoofdkerk. De eerste werd gebouwd in de negende eeuw, en is merkwaardig door hare bronzen deuren, waarop onnatuurlijke afbeeldingen voorkomen, haar grooten hoofdingang, het graf van haren beschermheilige, en door eene aardige grafzerk, die men ten onregte voor die van Pepijn, zoon van Karel den Groote (Charlemagne), heeft gehouden. In de hoofdkerk ziet men het graf van paus Leo III en het tafereel der O. L. V. Hemelvaart, door Titiaan.

Al de andere kerken zijn ook zeer merkwaardig door hare beeldbouwwerken, doch de oudste is die van Santa-Celsa; men gelooft, dat zij dagteekent van de 6de eeuw; zij is omringd door grotten, welke tot schuilplaats aan de eerste Christenen verstrekten. Verona bevat vele paleizen, waarvan de voornaamste die van Canosa, Gran Guardia, Guasta-Versa en Pompeï zijn. Het douanen-hotel is een echt monumentaal gebouw.

De groenmarkt is versierd met een standbeeld, de stad Verona voorstellende, en met eene kolom, die men eertijds slechts had aan te raken, om vrij te zijn van de vervolgingen der schuldeischers. De schouwburg is bezoekenswaardig; onder zijne overdekte gaanderij, het werk van Palladio, ziet men de verzameling van ingelegde opschriften en de Romeinsche en Grieksche bas-reliefs van markies de Maffei.

De bibliotheek der stad bezit slechts 10,000 boekdeelen en geene manuscripten, maar die van het kapittel bezit er verscheidenen, onder anderen de commentariën der Instituten van Gaïus, die verborgen waren onder epistels en meditatiën van Sint-Jeronimo. Nevens de hedendaagsche rijkdommen van Verona, prijken nog eenvoudige gedenkstukken van haar ouden luister; de merkwaardigste zijn een zeer groot uitgestrekt amphitheater, dat nog zeer goed bewaard is; het bevat 44 witte marmeren banken, waarop met gemak 25,000 personen geplaatst kunnen worden, en een triomfboog, genaamd Arco del Gallieno, Catullus. Plinius de natuurkundige, Cornelius Nepos, Vitruvius, Paul Veronèse, van wien het echter slechts weinige schilderijen bezit, Francastor, Scipion, Maffei en verscheidene andere beroemde mannen zagen in deze stad het eerste levenslicht. Haar handel bestaat in zijde, linnen, lakens, wollen weefsels, touwwerk, leerlooijerijen en verwerijen, welke op eene groote schaal gedreven wordt.

Peschiera.

Peschiera, eene kleine stad van naauwelijks 2000 inwoners, ligt op een eiland, dat gevormd wordt door den Mincio bij zijn loop uit het Garda-meir. Hare versterking bestond vroeger slechts uit een gebastioneerden muur en loopgraven. Onder het Fransche bewind werd de hoogte Mandella op den linker oever met werken voorzien. De Oostenrijkers hebben echter de toegangen tot den regter oever gedekt door het fort Salvi en, sedert 1848 door verre van de stad liggende uitgestrekte verdedigingswerken en acht lunetten.

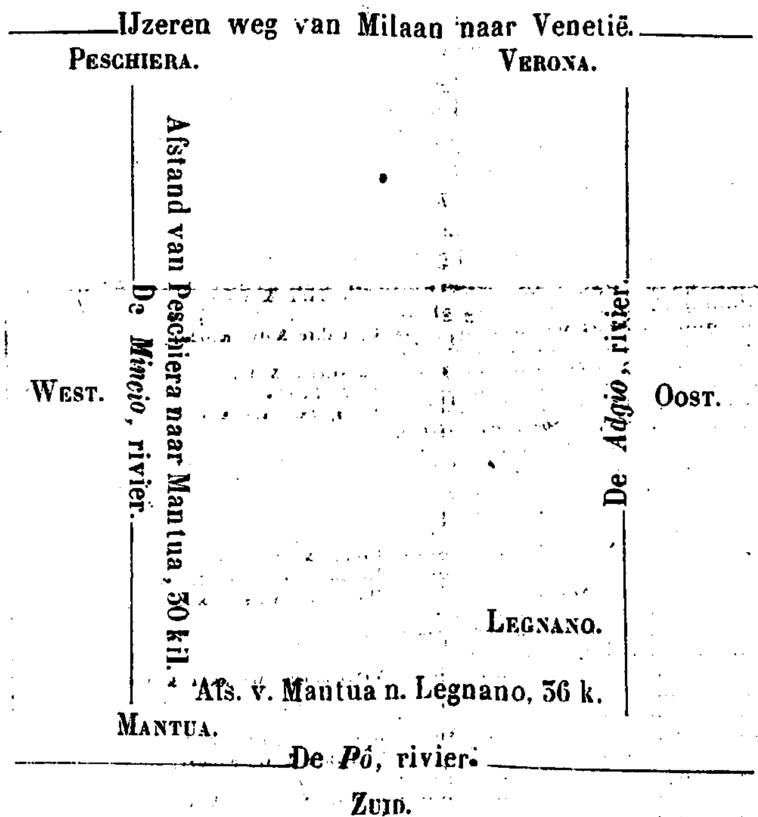
Deze vormen een sterk kamp, dat eene groote legerafdeeling opnemen kan, om de flank des vijands te bedreigen. De stoomvloot van het Garda-meir vindt in Peschiera bescherming en kan van daar ongehinderd naar elken oever troepen voeren. Eindelijk zijn sedert 1849 vele sluizen aangelegd, door welker sluiting de meirspiegel naar willekeur kan verhoogd worden, om dan door hare plotselinge opening een overstroomenden vloed te laten uitbreken. De spoorweg van Verona naar Brescia loopt hier over den Mincio.

Peschiera is de noordelijke sleutel der Mincio-linie.

Legnano

telt 10,000 inwoners, ligt ook op de Adige, en is voorzien van eene brug. Deze sterkte vormt, met de drie bovengenoemde steden, de quadrilatère, welke door de Oostenrijkers voor onneembaar wordt gehouden,

Zie hier overigens, hoe de vier steden gelegen zijn, ingesloten door den Pô, den Adigo, den Mincio, met den ijzeren weg van Milaan naar Venetië.

Verslag over de Gouvernements electro-Magnetische telegrafen in Nederlandsch-Indië over het jaar 1858.

1. *Daarstellen en projecteren van nieuwe lijnen.*

In het begin van Maart waren de boomen, die tot telegraafpalen zouden dienen, geplant, de benoodigde dolken verzameld, de gereedschappen en het werkvolk te Batavia en Soerabaija bij een gebragt en alles gereed, om, zoodra de draad en de isolatoren zouden aankomen, het daarstellen van de overige lijnen van het telegraafnet over Java (1100 palen lengte), door de ambtenaren Bosse en Margadant, te doen beginnen.

De eerste bezendingen draad en isolatoren kwamen in Augustus, de overige later aan. Voor dat alles vervoerd was naar de plaatsen, waar het gebruikt moest worden, verliep nog een geruime tijd, zoodat men niet voor den 15 September te Batavia en niet voor den 8sten October te Soerabaija kon beginnen, een gedeelte lijn zonder isolatoren gelegd moest worden en de draad en isolatoren, die het laatst ter bestemder plaatse kwamen, deze eerst bereikten den 27 December, of twee dagen voor dat de lijnen gereed waren.

De toestellen en behoeften voor de kantoren werden mede in het laatst van Augustus gelost.

Eenige van de lijnen zouden loopen langs wegen, die in de westmoesson voor werkende menschen onbegaanbaar zijn; de zware regens zouden het werken bemoeijelijken, ja onmogelijk maken.

De lijnen moesten derhalve of voor Januarij gereed zijn, of met de daarstelling tot April van het volgende jaar gewacht worden.

Het eerste kon niet geschieden zonder eenige belemmering in de correspondentie met de bestaande lijnen te geven, daar een gedeelte van het geoefende personeel van de kantoren genomen zoude moeten worden, om aan de lijnen te werken. Dat zoude echter vergoed worden door het bezit van twee lijnen tusschen de hoofdplaatsen in de westmoesson, wanneer het zeer wenschelijk zoude zijn, om de in dat jaargetijde zoo menigvuldige storingen te voorkomen, of althans te verminderen. Boven dien werd het noodig geacht, op eenige plaatsen zoo spoedig mogelijk kantoren te hebben en kon dit niet, voor dat het grootste gedeelte der lijnen gelegd zoude zijn.

Er werd derhalve besloten op zoovele plaatsen aan het daarstellen der lijnen te beginnen, als er voor dit werk bruikbare telegrafisten zouden gevonden worden.

Sedert Maart was alles voorbereid, om dit mogelijk te maken. De traces waren verbeterd en opgenomen, de palen genommerd en de provisionele kantoren en lijnwachters woningen gebouwd, zoodat alleen overbleef isolatoren te zetten en den draad te spannen.

Den 15 September werd begonnen aan de lijn van Batavia naar Anjer, den 2den October was de lijn van 80 palen lengte en het kantoor te Anjer gereed. Dit laatste, in een bamboes huisje, werd den 4den October daaraanvolgende opengesteld.

Den 20 September begon men aan het spannen van den draad van Weltevreden naar Cheribon over Krawang (eene lengte van 200 palen) en was daarmede den 16 November gereed. De isolatoren kwamen eerst later aan, zoodat het plaatsen daarvan niet voor den 5den December was afgeloopen.

Van de lijn van Soerabaija naar Banjoewangi werd de eerste draad gespannen den 8sten October Reeds den 15den November was de geheele 200 palen lange lijn gereed. Het kantoor te Banjoewangi, een bamboezen, huisje inmiddels ook gereed zijnde, werd opengesteld den 20sten November. Aan de verbinding van Soeracarta en Magelang onderling en van beiden met Ambarawa werd een begin gemaakt den 12den November. Deze lijnen, met nog 30 palen van de lijn Soerabaija — Soeracarta, eene gezamentlijke lengte van 170 palen uitmakende, waren den 17den December gereed, behalve het aanbrengen tusschen Ambarawa en Soeracarta van een gedeelte der isolatoren, welke niet voorhanden waren. De kantoren te Magelang, in een voor dat doel gehuurd huis, en te Soeracarta in het residentie kantoor, waren intusschen ook ingerigt, doch werden, om het getal berigten op de bestaande lijnen niet te groot te maken, niet geopend voor dat de nieuwe groote lijnen gereed waren, dat is den 1sten Januarij 1859.

Aan de lijn Bandong - Banjoemaas werd van beide plaatsen uit begonnen. Te Bandong was het kantoor, in een daarvoor gehuurd huis gevestigd, geopend den 27sten November, en met de daarstelling van de lijn een aanvang gemaakt den 28sten van genoemde maand. Te Banjoemaas werden de toestellen geplaatst in een tot kantoor ingerigt bijgebouw van het residentiehuis. Met het leggen der lijn naar Bandong werd begonnen op den 26sten November. De verbinding der beide kantoren, 170 palen lang, was, niettegenstaande het moeijelijke terrein en het wachten naar draad en isolatoren, geëindigd op den 29sten December.

Het kantoor Banjoemaas werd mede den 1sten Januarij voor de publieke correspondentie opengesteld. De lijn Banjoemaas, 95 palen lang, werd van eerstgenoemde plaats uitgaande, gelegd van 30 November tot 21 December.

De 180 palen lijn, die voor de verbinding der kantoren Soerabaija en Soeracarta nog te maken was, werd in twee gedeelten daargesteld. Het eerste van Soerabaija tot Kediri werd begonnen den 2den December, het andere den 30sten November.

De eerste seinen tusschen genoemde kantoren werden gewisseld den 29sten December.

In het geheel was gelegd in:

September	100	palen.
October	210	„
November	310	„
December	500	„
te zamen	1120	„ of ongeveer 230 geographische mijlen.

De lijnen voor het geheele net zijn daarmede gereed, uitgezonderd 27 palen van de verbinding Banjoemaas-Tjilatjap, waar heen in plaats van draad No. 8 draad No. 1 was gezonden.

Van de 27 ontworpen kantoren zijn 13 opengesteld en de meeste overigen gereed, om ook spoedig geopend te worden. Voor acht daarvan zal dat plaats hebben in Januarij en Februarij en de overigen, zoodra er genoeg geoefende telegrafisten zijn.

In 1858 werd wijders nog behandeld en in overweging genomen het daarstellen van telegrafische verbindingen van Java met Singapore en de Buitenbezittingen, en zulks in verband met de in Nederland aan den Engelschen Ingenieur Gisborne verleende concessie tot het leggen van onderzeesche telegraafkabels ter verbinding van Singapore en Australie.

II. *De Lijnen.*

De bestaande lijnen zijn in het algemeen in zeer goeden staat. De moeite, die men had, om den draad vrij te houden van de uitspruitende bladeren der kapokboomen, waaraan de isolators bevestigd zijn, vermindert nu deze meer opschieten en het jonge loof zich aan de hoog opgeschoten takken zet.

Het vrijhouden van den draad van de bladeren en takken van de boomen, waarover en waardoor hij loopt, was door den snellen groei hier zeer bezwarend, zoodat besloten moest worden, veel meer langs de wegen weg te kappen, dan aanvankelijk noodig scheen. Dit was te meer noodzakelijk, daar zich tusschen elken tak en den draad spinraggen zetten, die door de groote menigte bij de minste vochtigheid schadelijke afleiding gaven.

De draad is eenmaal doorgekapt door een Inlander, die bleek krankzinnig te zijn; eens gebroken door aanvaren van eene prauw op de Tjimanok bij Karang-Sambong en meermalen door het vallen van boomen en zware takken, of door den bliksem.

In de meeste gevallen was hij in korten tijd hersteld. Tweemaal had zulks niet plaats: de eerste maal bij het breken door aanvaren, waardoor twee dagen storing in de gemeenschap ontstond. De draad was niet dan met veel moeite, over de 230 el breede rivier, met hoogen waterstand en zwaren stroom te brengen. De tweede maal brak de draad op twee plaatsen, door het vallen van zware djattiboomen in het Rembangsche. De storing duurde drie dagen en werd veroorzaakt door het slechts herstellen der lijn door den lijnwachter, den grooten afstand van het naaste kantoor en den moeijelijken weg.

Overigens zijn geen gebreken in den draad ontstaan. Men meende, dat de zinken omkleeding zeer spoedig zoude verteren, daar zinkplaten korten tijd tegen de steeds vochtige warmte van dit klimaat bestand zijn.

Deze meening heeft zich tot heden toe niet bevestigd, daar, behalve op enkele plaatsen, die blijkbaar slecht verzinkt waren, nog geen roest te zien is.

(*Wordt vervolgd.*)

BOEKAANKONDIGING.

HANDBOEK.

Ten dienste der residenten, assistent-residenten, secretarissen der residentien en andere administratieve ambtenaren, die, als zoodanig en uit kracht van hunne administratieve bediening, op Java en Madura, het voorzitterschap van eenige regtbank bekleeden, of als griffier bij eenig regterlijk collegie werkzaam zijn, of wel eenige andere regterlijke functien uitoefenen.

zamengesteld door

Mr. G. J. KEISER.

Met een enkel woord meenen wij de aandacht te moeten vestigen op het dezer dagen verspreid prospectus van het bovenstaande werk. De omstandigheid toch, dat zeer vele administratieve ambtenaren in deze gewesten tot de uitoefening van regterlijke functien worden geroepen, zonder daartoe eene voorafgegane opleiding te hebben genoten, maakt de uitgave van een handboek, als het hier aangekondigde, wel ten zeerste wenschelijk.

Wij beamen volkomen hetgeen de heer G. J. Keiser in zijn prospectus zegt, dat de hoofden van gewestelijk bestuur en andere met regterlijke functien belaste administratieve ambtenaren het gemis gevoelen eener handleiding, welke hun kort en duidelijk voor oogen stelt, wat de wet van hen verlangt, en hun tevens, op eene eenvoudige en ligt begrijpelijke wijze, de regtsbeginselen doet kennen, wier kennis voor iederen regter en wel in het bijzonder voor hem, die geroepen is eene regtbank te presideren, een allernoodzakelijkst vereischte mag genaamd worden.

De heer Keiser is, bij de zamenstelling van zijn handboek, voorgelicht door een man, wiens algemeen erkende kundigheden voor de deugdelijkheid van het aangekondigde werk ten zeerste pleiten, zoodat wij dan ook met de meeste gerustheid de inteekening daarop kunnen aanraden.

(*Redactie.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Augustus	26	Nederlandsch	Waalstroom	Millinck	Pembreij	1 Mei	Batavia
〃	28	〃	Java	van Dam	Batavia	28 Aug.	Pangool
〃	30	Pruissisch	Der West	Puet		29 〃	Amsterdam
〃	31	Amerikaansch	Game Cock	Tarpie	New-York	13 Junij	Batavia
〃	—	Spaansch	Luiseta	Tuton	Manila	31 Julij	Cadix
〃	—	Nederlandsch	Prins Veldmaarschalk	Imminck	King Georgeson	13 Aug.	Batavia

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Augustus	31	Nederlandsch	bark	Willem III.	C. van der Burg	Samarang	21 Aug.	Landberg, Bez. de Bie & Co.
〃	—	Ned. Indisch	〃	Hawil Hair	Sech Basedjir	Sumanap	13 〃	B. J. Jacobs.
〃	—	〃	brik	Tartar	Tan Ingok	Pecalongan	24 〃	Gezagvoerder.
September	1	Nederlandsch	bark	Prins Veldmaarschalk	D. L. Imminck	King George Sound	13 〃	J. Cezard & Co.
〃	—	〃	〃	Factorij	J. Janzen	Soerabaija		Landberg, Bez. de Bie & Co.
〃	—	〃	〃	Hendrika	W. van Aalburg	〃		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	—	Amerikaansch	schip	Game Cock	Tarpie	New-York	13 Junij	Paine, Stricker & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
September	1	Nederlandsch	brik	Wilhelmine Elise	M. Priebos	Nederland
〃	—	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang en Soerabaija
〃	—	〃	bark	Kim Tianhoat	Goei Benkiat	Cheribon
〃	—	〃	〃	Srie Palembang	Tjia Tjangsin	〃
〃	—	〃	〃	Elmashoor Balhair	Said Bahauan	Soerabaija
〃	—	Engelsch	brik	J. C. Ross	R. Ballard	Kokos Eiland
〃	—	〃	schip	Crouch Brothers	G. Crouch	Singapore
〃	2	Nederlandsch	bark	Krimpenerwaard	J. Speenhof	Samarang
〃	—	〃	〃	Waalstroom	A. Mellink	Soerabaija
〃	—	Ned. Indisch	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang
〃	3	Nederlandsch	bark	Corn. Wernard Eduard	Bakker	Soerabaija
〃	—	〃	〃	President Ram	Ulrich	Rotterdam
〃	—	Ned. Indisch	〃	Cheribon Packet	W. F. Massingham	Cheribon
〃	—	〃	〃	Saijool Gair	Sech Bassaralniet	〃

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Commercie Compagnie	G. J. Bruker		Haager & Schuurman.
〃	〃	Pauline*	B. J. Post		〃
〃	〃	Henriette	J. van Loenen		〃
〃	brik	Louise Roeloffina	Sybrandi		〃
〃	schip	Zaanstroom	R. L. Schaap		Schimmelpenninck & Co.
〃	〃	Ysel	Maarschalk		〃
〃	brik	St. Michael	L. D. Boswyk		〃
〃	bark	Bommelerwaard	F. H. A. Loos		〃
〃	〃	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm	Tagal	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Louis Meyer	O. Hazewinkel		〃
〃	〃	Noord-Braband	H. R. Bos		〃
〃	〃	Kaap Hoorn	L. J. Dik		〃
〃	〃	Ferdinand en Louis*	J. A. de Weerd		Jacometti & Co.
〃	〃	Maleijer	Bok		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Samarang	Swarts		〃
〃	〃	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	Soerabaija	Dümmler & Co.
〃	brik	Luitenant Admiraal Tjerk Hiddes	O. S. Parma	Nederland	〃
〃	bark	Maria Catharina*	H. C. de Bos	Samarang en Soerabaija	E. Moormann & Co.
〃	〃	Maria Agnis	B. ten Brink	Soerabaija	〃
〃	schip	Maria Anna*	Overgaauw	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Helena en Anna	J. C. Lupcke	Nederland	〃
〃	brik	H. Willebrordus	de Boer	Nederland	〃
〃	bark	St. Jan*	Lammerts		〃
〃	〃	Catharina Maria	J. A. Ballot		〃
〃	〃	Hendrika	W. van Aalburg	Nederland	〃
〃	schip	Doctrina en Amicitia	Straatman	Nederland	〃
〃	〃	Philips van Marnix*	E. van Duijn		B. Kopersmit & Co.
〃	〃	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	bark	Vriendentrouw*	D. Grevelink		〃
〃	〃	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels		〃
〃	〃	A. R. Falck*	D. van Duijvenbooden	Japan	〃
〃	〃	Jacoba Helena*	J. Swart		〃
〃	〃	Sara Alida Maria	S. Stapert		〃
〃	brik	Wilhelmina Elise	M. Priebee	Nederland	〃
〃	bark	Henriette Elisabeth Susanna*	A. Meyboom		〃
〃	schip	Stad Dokkum*	N. van der Werff		〃
〃	〃	Ouderkerk a/d. Amstel	D. H. Kramer		〃
〃	〃	Phoebus*	de Reever qq		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Staatsraad van Ewijck	de Winter		〃
〃	〃	Willem de Eerste	A. J. Nieufeld		J. Cezard & Co.
〃	bark	Honingbij	van der Valk		〃
〃	〃	Johannes Christiaan	Obelt	Nederland	C. Bahre & G. Kinder.
〃	〃	Maria Magdalena	Willebrink		〃
Ned. Indisch	〃	Sara Hisboora*	Schuijmer	Samarang	Cassalette & Co.
〃	〃	Hawil Hair*	Sech Arfan	Cheribon	B. J. Jacobs.
〃	〃	Joedool Barie*	Sech bin Jaffar	Banka	Huys, Jacobsen & Co
〃	〃	Faid Alim*	Said Alhabassij	Sam., Soer. en Sumanap	〃
〃	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf	Cheribon	〃
〃	bark	Sajool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	〃
〃	〃	Justina*	Lim Goanling	Cheribon	〃
〃	〃	Alhamadanie*	Said Ismail	Soerabaija	〃
〃	〃	Hairol Barie*	Sech Arfan		〃
〃	brik	Ocean*	Giam Liangsoeij		Pandel & Stiehaus.
Engelsch	〃	Spirit of the Age*	Billing		Morgan, Melbourn & Co.
〃	bark	William Simpson*	Splatt	Londen	Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Gaze Hound*		China	〃
〃	brik	Kate*	Grange	Melbourne en New Zeeland	〃
Amerikaansch	bark	Philomela*	Berry	Padang	〃
Hamburgsch	〃	Elise Röbcke*	Beijsen		Metzendorff, Wilmans & Co.
Zweedsch	〃	Maria Auguste*	Byström		〃
Pruiss.	schip	Der Süd*	Malchow	Siam	〃
Fransch	〃	Pallas*	Dabun		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Johanna*	Wetzel	Bordeaux	C. Bahre & G. Kinder.
Bremen	〃	Fides*	Arfmann		〃
〃	〃	Shakespere*	Techter		Busing, Schröder & Co.
Hanover	bark	Esperance*	H. A. Feijen		E. Moormann & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 2 SEPTEMBER.

Arak, *f* 50,—
Koffij, Java
———, Padang, niet aan de markt.
Suiker N°. 16 sedert de aankomst der laatste mail 15,000 picols te Soerabaija @ *f* 17,— verkocht; minder niet te koop.
Rijst, Indramajoe met zakken, *f* 210,—
———, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 140,— @ *f* 150,— zonder omzet
———, 〃 2de kwaliteit, *f* 126,— @ *f* 135,— 〃 〃
———, Carga *f* 100,— @ *f* 110,—
Wisselkoers op Holland, *f* 104%, Engeland, *f* 11¼ Singapore *f* 2.75, China *f* 2.30,— @ *f* 2.35. Calcutta *f* 122,— nominaal
———, Gouvernement, 103%.

TE SOERABAIJA, DEN 29 AUGUSTUS.

Suiker, 16½ @ *f* 17,—
Koffij.
Rijst, (Carga) ℔ kojang *f* 115 @ *f* 130,—
idem (witte) 〃 〃 *f* 160 @ *f* 170,—
Koehuiden ℔ picol
Arak ℔ legger *f* 50,—
Olie (Klapper.)
Olie (Katjang.)
Kadjang Matten.
Rotting *f* 8 @ *f* 9,—
Wisselkoers. *f* 102 *f* @ 103,—

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 24 tot en met den 27 Augustus 1859.

Aanvoer.

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Batavia*, gez. Neijts, agt. W. Cores de Vries.

11 kn. manufact., *Achmad Absid.*
1 kt. gouddraad, *Algemeene Batavia.*
27 coll. Chin. [illegible] *Said Hoesin bin Segaf.*
1 kt. specie, *Sech* [illegible]
2 kt. zijde, *Moh.* [illegible]
7 kn. Chin. goederen, [illegible]
1 kt. gouddraad, *E. Moormann en co.*
14 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
5 kn. koopmanschappen, 2 do. manufact. *Order.*
1 kt. specie, *Borneo C. Limited.*
4 vn. wijn, *van Slooten, Morgan en co.*
1 kt. specie, 24 kn. manufact., *Pitcairn, Syme en co.*
8 kn. opium, *Metzendorff, Wilmans en co.*
40 kn. opium, *N. H. M.*
1 kt. specie, *Said Hassan Segaf.*
7 kn. manufact., *Sech Oembarak.*
2 kn. manufact., *Sech Salim Abdul Rackman.*
54 zakk. peper, 200 kn. sago, 1 do. opium, *Hunter, Houghton en co.*

Van Nederland per Ned. schip *Luitenant-Admiraal Tjerk Hiddes*, gez. Parma, agt. Dümmler en co.

150 lasten steenkolen, *Order.*

Van Macasser en Samarang per Ned. schip *Ouderkerk a/d. Amstel*, gez. Kramer, agt. B. Kopersmit en co.

215 pic. noten, *B. van Leeuwen en co.*
200 keld. genever, *Engelhard en co.*
62 bn. koffij, *Han Tjengsan.*
104 pic. schelpen, *E. Moormann en co.*
18 pic buffelhoorns, 4 kn. diversen, *Busing, Schröder en co.*
eenige gouv. goederen, *Gouvernement.*

Van Rotterdam per Ned. schip *Cornelis Wernard Eduard*, gez. Bakker, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

10 kn. boeken, *G. Kolff en co*
75 kn. wijn, 100 vs. spijkers, *C. Bahre en G. Kinder.*
3 coll. diversen, *Feltkamp, Mispelblom en co.*
28 coll. diversen, 72 geemb. stoelen, *Potter.*
9 kn. manufact, *Haager en Schuurman.*
2 kn. lijnkoeken, 500 keld. genever, 120 vs. boter, *Reynst en Vinju.*
1 kt. meubelen, *Paine, Stricker en co.*
100 keld. genever, 15 led. leggers, 46 tross. touw, 1 piano, 4 kn. kramerijen, 20 vn. vergift, 14 coll. manufact., 5 bn. do. 300 coll. glas, 22 do. ijzerwerk, 40 vn. vleesch, 6 kn. provisien, *Agenten.*
50 hammen, 126 vs verf, *van Riet en ter Gouw.*
10 kn. papier, *van Ommeren, Rueb en co.*
206 vs. verf, 76 kruiken do. 1 tentwagen, 15 vn. vleesch, 15 do. meel, 50 ks. kaas, 100 vs. boter, *B. Kopersmit en co.*
10 vn. vleesch, 8 do. meel, *Verwey.*
89 kn., 4 vn. diversen, kramerijen, provisien, enz., *Gumprich en Strauss.*
50 kn. wijn, *W. Cores de Vries.*
400 vs. staal, *Engelhard en co.*
50 kn. opium, *N. H. M.*
307 tonn. teer, 1200 keld. genever, *J. Cezard en co.*
200 vs. boter, 100 ks. kaas, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*

Voor Soerabaija.

eene partij steenkolen, *W. Cores de Vries.*
486 coll. koopmanschappen.

Van Londen per Eng. schip *William Simpson*, gez. Splatt, agt. Martin, Dyce en co.

3199 stav. ijzer, 160 blokk. lood, 1544 st. spiauter, 101 ijzeren assen, 6 weegschalen, 150 md aardewerk, 200 coll. blik, 30 do. hagel, 42 do. zink en spijkers, 100 do. bier, 100 do. porter, 10 do. lampen, 40 do. beschuit, 25 do. provisien, 558 coll. manufact., *Agenten.*
5 coll. provisien, 60 boss. staal, 96 coll. bier, 28 do. dranken, 66 kn brandy, 25 do. medicijnen, 2 coll. parfumerien, 2 do. verfwaren, 30 do. ijzerwerk, 6 do. zadelwerk, *Burt, Myrtle en co.*
1 kt. manufact., 62 coll. do. 26 vn. wijn, *Morgan, Melbourn en co.*
70 coll. manufact., *Busing, Schröder en co.*
16 vn. zink, *Pitcairn, Syme en co.*
5 coll. diversen, *John Pryce en co.*
21 coll. kramerijen, ijzerwerk, enz, *Hunter, Houghton en co.*
6 coll. manufact., 4 do hoeden, 1 do. kantoorbehoeften, 2 do. huiden, [...] spiauter, 100 vs. staal, 105 bund. do. 275 stav. ijzer, *Tolson, Hunt en* [...]
1 kt. diversen, *Purvis en co.*
1 kt. diversen, *Maclaine, Watson en co.*
2 kn. diversen, *de Vlugt.*
4 kn. diversen, *Gumprich en Strauss.*
1 kt. diversen, *du Puy.*
3 coll. meubelen, *Order.*

Van Nederland per Ned. schip *Stad Dockum*, gez. van der Werf, agt. B. Kopersmit en co.

26 vn. teer, *Order.*
86 kn. zakken, 40 coll. manufact., *Metzendorff, Wilmans en co.*
147 coll. manufact, 10 kn. medicijnen, *Busing, Schröder en co.*
7 coll. leder, 2 do. 8 do. zeildoek, 44 do. ijzerwerk en verfwaren, 1 do. k[...] rijen, 5 do. spiegels, *Pandel en Stiehaus.*
20 coll. manufact., *Borneo C. Limited.*
34 coll. manufact., 65 kn. do. 100 do. glas, 30 pijp. wijn, 200 vn. lo[...] 1161 stav. ijzer, *B. van Leeuwen en co.*
4 coll. klokken, 8 do. diversen, *Jacometti en co.*
8 pakk. dekens, *Pitcairn, Syme en co.*
2 pakk. dekens, *van Ommeren, Rueb en co.*
99 keld. lijnolie, 78 coll. provisien, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
9 vn. ijzerwerk, *Gebr. Roselje en co.*
6 kn. diversen, *R. R. Nauta.*
16 bn. garen, *Arnold en Zonen.*
30 kn. wijn, 8 do. manufact, *Haager en Schuurman.*
2 kn. wijn, 46 do. manufact, 2 do zeildoek, *E. Moormann en co.*
3 kn. instrumenten, *G. Kolff en co.*
44 kn. bier, *Engelhard en co.*
208 kn. zeep en ijzerwerk, ...
3 kn. papier, 8 vs. boter, *de Weerdt, Ruyl en co.*
300 vn. loodwit, 25 pijp. bier, 90 kn. do. 200 keld. lijnolie, *C. Ba[hre en] G. Kinder.*
15 kn. diversen, 1000 ks. .... 20 vs. boter, *Agenten.*
2 kn. manufact., *T. Crone.*
8 kn. medicijnen, *Göring en co.*
20 kn. papier, *B. Andreas en co.*
10 kn. koopmanschappen, ...
39 coll. medicijnen, 1 kt. diversen, *Wm. Specht Grijp.*
209 vs. boter, *Pesch.*
180 coll. machinerien, *Dümmler en co.*
100 kn. koper, *N. H. M.*
54 roll. lood, 2 vn. goudwerk, *Gouvernement.*

Van Samarang per N. I. stoomb. *Samarang Packet*, gez. Scheel, agt. Levert en co.

2 kn. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Van Rotterdam per Ned. schip *H. Willebrordus*, gez. de Boer, agt. van Ommeren, Rueb en co.

140 coll. manufact., 500 keld. genever, *Busing, Schröder en co.*
20 pijp. bier, 150 ank., 326 ks., 2 keld., 75 vn., 9 coll., provisien, 2 ba. [ma]nufact, 100 kn. wijn, 1117 bund. ijzer, *Metzendorff, Wilmans en co.*
500 keld. genever, 200 vs. boter, 2 aambeelden, *Reynst en Vinju.*
12 coll. .... *Tiedeman en van Kerchem.*
5 roll. lood, *wijlen den heer P. J. B. de Perez.*
100 kn. wijn, *C. Bahre en G. Kinder.*
50 kn. wijn *Bornand en co.*
4 kn. muzijkinstrument, *Dubray.*
12 coll. modewaren, 3 bn., 10 kn. kramerijen, lederwerk, pennemessen en sc[...] *Gumprich en Strauss.*
1 kt. medicijnen, *Wm. Specht Grijp.*
1 kt. diversen, *G. Kolff en co.*
100 kn. wijn, 1 piano, 30 vn. bier, 20 coll provisien, 160 vs. boter, *Land[berg,] Bezoet de Bie en co.*
67 coll. provisien, *Maclaine, Watson en co.*
15 kn. wijn, *Martin, Dyce en co.*
2 kn. koperwerk, 88 coll. provisien, 200 vs. boter, 6 ks. inkt, 100 do. [...] do. papier, *Order.*
5 kn. manufact, 81 do. kramerijen, 3 do. fluweel, *B. Andreas en co.*
200 vs. boter 60 coll. provisien, 65 ks. kaas, 20 do. koper, 20 do. likeu[r], *Agenten.*
8 kn. papier, 21 do. bladkoper, 10 vs. spijkers, 10 do. vleesch, 2 kn. [...] *Schimmelpenninck en co.*
2 rijtuigen, *Cassalette en co.*
21 coll. manufact. en kramerijen, *Engelhard en co.*
26 kn. provisien, 5 do. lucifers, 2 do. leder, 2 do capsules, *Janker en* [...]
4 kn. papier, 2 do. boeken, *Lange en co.*
90 hammen, 28 coll. provisien, *van Riet en ter Gouw.*
100 hammen, 20 vs. spek, *J. Cezard en co.*
9 kn. wijn, 1 do. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
10 vn. vleesch, *B. Kopersmit en co.*
91 masten, 100 vs. specie, *N. H. M.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Padang per Ned. bark *Constance*, gez. Kimmerer, agt. Schimmelpenninck en co.

60 pic. tin. *N. H. M.*
136 kn. kopergeld, *Gouvernement.*
10 vs. boter, 3 do. gort, 4 do. vleesch, *Kessler en co.*
2090 pic. koffij, *van den Broek en Veeckens.*
1054 pic. suiker, *McNeill en co.*
3 coll. provisien, *Dorrepaal en co.*
70 pic. rotting, 4000 do. rijst, *J. Cezard en co.*

Lading voor Padang.

48 kn. ongebl. katoen, 5 do. rood do. 57 do. ongebl. shirtings, 2 do. [...] *N. H. M.*
9 kn. sarongs, 3 do. cotonetten, 50 keld. genever, 10 kn. glaswerk, uit entre[p.] *E. Moormann en co.*
3 kn. sarongs, *Busing, Schröder en co.*
7 kn. olifanten, 2 do. doeken, 1 do. gedr. katoen, 1 pak monsters, 10 kn. shi[r]tings, uit entrep. *Arnold en Zonen.*
30 vn. meel, 5 do. wijn, 1 pak kurken, *Paine, Stricker en co.*
12 kn. drills, 275 keld. genever, *J. Cezard en co.*
44 pic. ijzer, *Pitcairn, Syme en co.*
50 keld. genever, uit entrep. *Jacometti en co.*
3 kn. ruwe zijde, 2500 ps stroozakken, *Purvis en co.*
3 kn. beschuit, 2 vn. hagel, 1 kt. diversen, 35 blikk. verf, 2 kn. lampen, 2 [...] wijn, 8 vn. bier, 1 kt. zadels, 3 do. kaas, 1 do. provisien, 65/m. sigaren, [...] krandj. suiker, *Abeelen, Dennison en co.*
1 bendie, *van Vleuten.*
1 bendie, *Helder.*
1 kt. kantoorbehoeften, *H. M. van Dorp.*

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Wilhelmine*, gez. van Dalen, agt. van Ommeren, Rueb en co.

300 pic. tin, 100 do. rotting, 500 do. kaneel, 5000 ps. zakken, 4 pic. goeni garen, 1 vt. koolteer, ½ do. pik, 1 do. menie, 1 keld. lijnolie, 10 [...] zwartsel, *N. H. M.*
25 ijzeren platen, 1 machine, 1 kt. klinknagels, 1 do. gereedschappen, 30 v[s.] boter, 1 do. pik, 1 do. boonen, 1 pak gaas, 1 kt. kaas, 1 vt. [...], 4 do. verf, 100 ℔ krijt, 8 keld. lijnolie, 1 pak kwasten, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
6 vs. boter, 1 kt. glaswerk, 1 do. wijn, 1 do. provisien, 1 do. cognac, 1 keld. genever, *van Riet en ter Gouw.*
1 kt. boeken, 1 do. inkt, 2 do. papier, *G. Kolff en co.*
16 kn. cognac, 6 do. rhijnwijn, 1 vt. hagel, *Gumprich en Strauss.*
2 kn. provisien, 4 do. diversen, *John Pryce en co.*

Naar Macasser per Ned. bark *Louis*, gez. Hessels, agt. van Ommeren, Rueb en co.

eene partij steenkolen, *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland per Ned. schip *Ferdinandina Emma*, gez. Tange, agt. E. Moormann en co.

1998 ps. koehuiden, 489 do. buffelhuiden 25494 ℔ indigo, 1274 pic. suiker, 265 do. rotting, 7416 do. rijst, 30 do. gomdammar, 10 kn. diversen, 5 do. notenmuskaat, 36 do. foelie, 55614 ℔ tabak, 51 legg. arak, *P. Kervel en co.*
26 pic. rotting, 128 do. gutta percha, 50 kn. koper duiten, *N. H. M.*
87 pic. tabak, *Major, Matzen en co.*
99 pic zw. peper, *Gebr. van Delden.*
958 pic. tabak, *van der Putte en co.*
41 coll. provisien, 10 kazen, 5 vn. meel, *E. Moormann en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 31sten Aug. tot en met den 2den September 1859.

Met de Ned. bark Henriette, Kapt. J. van Loenen, de heer G. Klinkert en drie Inlanders van Amsterdam.

Met het Ned. Ind. stoomschip Samarang Packet, Kapt. J. F. Scheel, de hh. Suermondt, Schröder en de Serière van Samarang via Cheribon en Indramaijo.

Met het Ned. Ind. stoomschip Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, de Luit. Kolonel A. Bade en Adjudant Bar, Kapiteins Camauer en Hatje, de hh. Roorda van Eijsinga, Hasselman, de Klerk, Wilson, Zorab, Klein, Forsman, Stolt de Vonshire, d' Ablaing van Giessenburg, Le Pique, Echtg en dochter, Mourlis, van Eijbergen, Mevr. Kahl benevens Z. M. troepen van Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 31den Aug. tot en met den 2den September 1859.

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, Mejufvrouw G. C. G. Beijerinck en Z. M. troepen naar Soerabaija via Samarang.

SNELPERSDRUK H. M. VAN DORP TE BATAVIA.